THE LIBRARY OF CONGRESS GRATIS
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, D.C. 20025 N

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEPHONE: (312) 585-9500

VOL. LXXII Kaina 15 c. ANTRADIENIS — TUESDAY, RUGPIŪTIS — AUGUST 2, 1977 Nr. 179

Ar Vances misija pavyks?

Kaip sutaikinti arabus su Izraeliu?

Washingtonas. — Valstybės sekretorius Cyrus Vance išskrido į Vid. Rytus. Pirmasis jo sustojimas buvo Egipte; Aleksandrijoj. Aplankys dar Libaną, Siriją, Saudi Arabiją, Jordaniją, Izraelį. Kelionėj išbus apie 12 dienų. Svarbiausias misijos tikslas bus išsiaiškinti palestiniečių vaidmenį būsimose Genevos derybose ir likimas arabų teritorijų, dabar valdomų Izraelio.

Izraelis griežtai reikalauja iš būsimųjų derybų išjungti palestiniečius. Min. pirmininkas Begin siūlo palestiniečius sujungti su Jordanijos delegacija. Juos tebevadina teroristų organizacija. Jis taip pat kritikuoja Amerikos poziciją reikalauti Izraelio pasitraukimo iš užimtų žemių ir tai pavadino visišku konferencijos nepasisekimu.

Yra žinomas Vances planas dėl vakarinio Jordano upės kranto. Jis siūlo šiai teritorijai administruoti sudaryti laikiną mišrią patikėtinių tarybą ir, padėčiai sunormalėjus, pravesti plebiscitą.

Izraelis nenori kalbėtis su palestiniečiais svarbiausia dėl to, kad jų, palestiniečių tikslas nepasikeitė. Jie nori likviduoti Izraelio valstybę. Su jais nebus kalbama tol, kol nepripažins teisės ir Izraeliui egzistuoti.

Amerikiečiai nėra optimistai, nemano, kad pavyktų iš pirmo karto Genevoje ir pavyktų susitarti. Carteris tik pastebėjo geros valios kibirkštėlę abiejose pusėse, ir mano, jog ir arabai, ir Izraelis padarys nuolaidų. Tokios pat nuomonės yra ir Vance. Susitarimas galimas gal tik už kelerių metų.

Daugiau moterų universitetuose

WASHINGTONAS. — Statistikos biuro žiniomis, Amerikos universitetų žemesniuose kursuose 200,000 moterų yra daugiau negu vyrų. Jos sudaro 52 proc. visų studentų. Nuo 1970 juodukų skaičius taip pat padvigubėjo.

1976 visokias mokyklas lankė 60.5 mil. mokinių ir studentų. Aukštosiose ir vidurinėse mokyklose studentų skaičius kas met didėja, bet pradinėse mokyklose jau pradedama mažėti. Tai aiškinama gimimų sumažėjimu.

Nixonas gavęs 1 mil. dol.?

WASHINGTONAS. — Teisingumo departamente manoma, kad buv. prezidentas Nixonas yra gavęs 1 mil. dol. iš sunkveži mių vairuotojų unijos prezidento Frank Fitzsimmons, rašo šios savaitės "Time" žurnalas. Nurodo ir datą, kada Nixonas gavęs pirmą pusmilijonį ir kada antrą. Nixonas, gavęs pinigus, sutiko neprileisti prie valdžios buvusio tos unijos prezidento Jimmy Hoffa.

Hoffa 1975 liepos 30 paslaptingai dingo.

AUKSO PRAMONĖ AFRIKOJ

JOHANNESBURG. — Pietų Afrikoje iškyla naujas vaikymasis aukso. Šį kartą ne į atidengtas naujas turtingas aukso gyslas, bet į atmatų kalnus, supiltus per šimtmečius iš aukso kasyklų. Aukso vertės pabrangimas ir nauji aukso iškasimo ir gavimo metodai įgalino laimėti turtus iš supiltų atliekų.

Naujasis lobio ieškotojas yra Pietų Afrikos didžiausias aukso gamintojas Anglo-American Corporation. Šis kasyklų gigantas sukūrė naują įmonę — East Road Gold and Uranium Company (ERGO) eksploatuot tuos supiltus rudus atmatų kalnus, kurie per laiką suaugo su Pietų Afrikos gamtovaizdžiu. Per ateinančius 20 metų ERGO bendrovė tikisi laimėti apie milijardą randų (apie 1.5 bil. dol.) už gautą auksą, uraniumą ir sieros rūgštį.

Aukso karštligė Johannesburge nėra naujas dalykas. Bet idėja, kad iš žemės purvo ir atmatų galima padaryti pinigą, duoda naujai įmonei naujas dimensijas. Į dabartines aukso kasyklas prisikasta iki 3.2 km gilio, iškeliant į žemės paviršių begalinę daugybę akmenų. Palyginus su tuo senuoju aukso kasimo metodu, šis naujasis metodas atrodo labai nesudėtingas. Po aukštu slėgimu tos kasyklų atmatos ištirpdomos vandenyje ir supilamos į vandens siurblinę. Iš tenai per 80 km ilgio vamzdžius tirpinys nuvaromas į ekstrakcijos įmonę. Ten ta medžiaga nušarminama, išžluginama, kad gautų uraniumą, po to surenkama sieros rūgštis. Atmatų likučiai po to nukreipiami į aukso ekstrakcijos įmonę.

Per ateinančius 20 metų numatoma nukasti 19 atmatų kalnų. 378 milijonai tonų tos medžiagos, su 1.5 milijonų tonų per mėnesį bus pompuojama į centrinę rafinavimo stotį. ERGO tikisi per metus gauti 54 tonas aukso, 150 tonų uraniumo ir 530.000 tonų sieros rūgšties. 1979 m. bus pirmieji eksploatacijos metai ir tikimasi išmokėti dividendo 1.3 milijonus dolerių, o 1980 metais to dividendo dvigubai daugiau. *(t)*

Greičio ribos kilometrais

Ottawa. — Provincinis Ontario parlamentas be didesnės opozicijos patvirtino vyriausybės nutarimą nuo š. m. rugsėjo 6 d. įvesti kilometrus autovežimių greičio riboms bei nuotoliams matuoti. Ontario keliuose ir miestų gatvėse jie pakeis mylias. Pagal paruoštą lentelę greičiui apriboti, 60 mylių taps 100 kilometrų, 55 — 90 km, 50 — 80 km., 45 — 70 km, 35 ir 40 — 60 km., 30 — 50 km. Nors įstatymas įsigalios rugsėjo 6 d., eismas bus reguliuojamas pagal mylias, kol visi jų ženklai bus pakeisti į kilometrų ženklus. Kadangi apvalių skaičių ribas kilometrais tiksliai sunku beišvesti, kaikur jos bus padidintos, kaikur sumažintos.

Miškų gaisrai Alaskoje

FAIRBANKS. — Neįprasti karščiai Alaskoje sukėlė daug miškų gaisrų. Dega daugiau negu 650,000 akrų tundros krūmų ir eglynų. Gaisrai, sakoma, kilo dėl taibo, kai temperatūra pakilo 90 F. laipsnių. Normali temperatūra šiuo metu turėtų būti apie 60 l. Tokių karščių nebuvo 80 metų. Yra pavojus ir naftotiekiui. Vienoj vietoj dega miškas vos 6 mylios nuo naftos linijos.

Karščiai tirpdo ir ledynus. Kenai upė išsiliejo iš krantų.

Rumunų prekyba su Vakarais

VIENA. — Rumunija pasirašė su įvairiomis JAV, V. Vokietijos, Britanijos ir Prancūzijos bendrovėmis prekybos sutartis. Svarbiausia, ji nori gauti neilgom distancijom skirtų lėktuvų, nes toje srityje Rumunija esanti atsilikusi nuo Rytų Europos kraštų, nekalbant jau apie Vakarus. Lėktuvų gamybos plėtimui pasirašė sutartis su V. Vokietija ir Britanija. Abi valstybės Bukarešte įsteigs savo skyrius ir padės Rumunijai statyti keleivinius lėktuvus. Be abejo, tam darbui turės nuvykti vadovauti ir vokiečių specialistai.

Su Prancūzija Rumunija susitarė mažesnių automobilių gamybos reikalu. Amerikiečių žibalo bendrovės padės anglių eksploatavimo srityje.

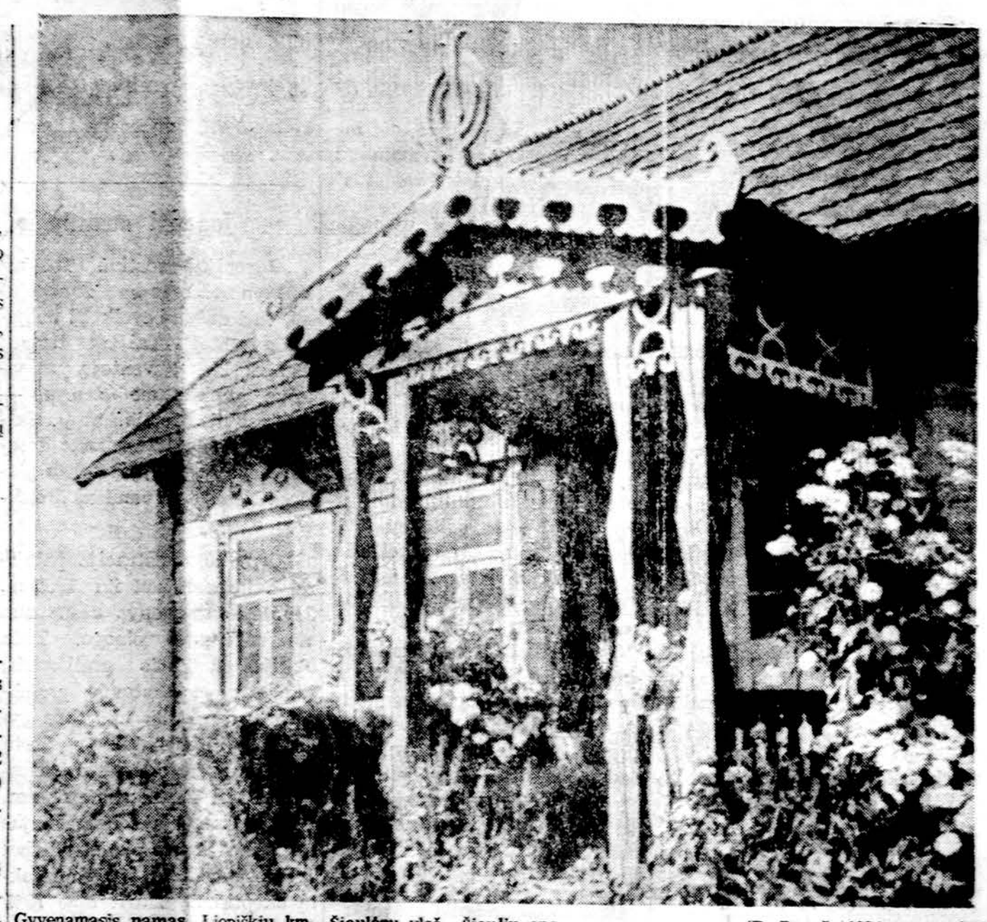

Gyvenamasis namas, Liepiškių km., Šiaulėnų vlsč., Šiaulių aps. (B. Buračo 1934 nuotrauka)

Indijoj bus prohibicija

New Delhi. — Indijos ministeris pirmininkas Norarji Desai nori per ketverius metus visam krašte įvesti visuotinę prohibiciją.

Hong Kong. — Šioji britų kolonija kenčia dėl geriamojo vandens stokos. Tokios sausros nebuvo per 90 metų. Kinija pažadėjo miestui ir apylinkej duoti vandens iš savo rezervuarų.

VALDEZ, Alaska. — Pirmasis tanklaivis su Alaskos nafta jau pripildytas ir iš Valdez uosto išplaukė į Cherry Point, Wash.

PITTSBURGH. — Keturiose valstijose sustreikavo plieno darbininkai. Michigano, Pennsylvanijos, Massachusetts ir New York o valstijose streikuoja 6,570 darbininkų.

RUSAI KLAUSO, KAI MES KALBAME

NEW YORKAS. — "The Russians Are Listening" — tokia antrašte įdėjo vedamąjį "NYT" (VII. 25) ir sako, jog kai CIA, FBI ar Amerikos saugumo agentūra pradėjo klausytis kai kurių piliečių telefoninius pasikalbėjimus, kilo triukšmas, rašė laikraščiai pirmuosiuose puslapiuose, Kongresas pradėjo tyrinėjimus, tam tikros akcijos ėmėsi ir vykdomoji valdžia. Taip ir turėtų būti laisvoje bendruomenėje, ir tai nieko nuostabaus.. Nuostabiau, kai sovietų agentai Amerikoj lygiai tą patį daro, klauso amerikiečių telefoninių pasikalbėjimų, Washingtono oficialūs asmenys apie tai sužinojo prieš porą metų, tik visuomenė nebuvo painformuota, buvo tylima.

Klauso sovietai telefoninių pasikalbėjimų savo įrengimais Washingtono ambasadoje, delegacijoje prie Jungtinių Tautų, diplomatų rezidencijose Long Island ir Riverdale (Md.), konsulatuose San Francisco ir Chicagos (?) miestuose. Klauso tarpmiestinius pasikalbėjimus. Jų interesas pirmoj eilėj ekonominės informacijos. Ekonomistų pasikalbėjimai paskui rūšiuojami kompiuteriais. Tokiu būdu jie surinko informacijas ir apie Amerikos grūdų derlių prieš užperkant.

Prieš kelias dienas Amerikos saugumo taryba prezidentui Carteriui įteikė rekomendacijas, kaip apsaugoti gyvybines komunikacijos priemones ir teikiamas informacijas.

Sadatas apie žydus

KAIRAS. — Egipto žydai, kurie apleido kraštą 1948 metais, kai buvo įsteigta nepriklausoma Izraelio valstybė, gali sugrįžti atgal į Egiptą, kur jiem bus užtikrintos visos jiems priklausančios teisės, pažymėjo prezidentas Sadatas dienraščiui "Al Ahram" suteiktame pasikalbėjime. Sadatas taip pat pareiškė, jog jis yra pasiruošęs pripažinti Izraelio valstybės egzistenciją, jeigu būtų pasirašyta arabų ir izraeliečių taikos sutartis.

PARYŽIUS. — Malville mieste statoma atominė jėgainė, bet gyventojai tam priešinasi. Apie 30,000 demonstrantų kovėsi su policija, vienas žmogus buvo užmuštas, daugiau negu 100 sužeistų.

JAV religinis atgimimas

New Yorkas. — JAV prasideda religinis atgimimas, skelbia Gallup institutas, pasiremdamas surinktais duomenimis. 1976 m. net 42 procentai amerikiečių sekmadieniais ar šventadieniais lankėsi bažnyčiose ar sniagogose. Septyni iš dešimties apklaustų amerikiečių pareiškė priklausą kokiai nors Bažnyčiai ar religinei bendruomenei. Šeši iš dešimties pareiškė, kad teikia didelę svarbą savo religiniamc įsitikinimams, 97% amerikiečių pasisakė tikį Dievą arba bent dievišką "universalinę dvasią". Kaip naujas reiškinys amerikiečių tarpe yra pastebimas didėjantis susidomėjimas misticizmu, joga, antgamtine — transcendentine meditacija.

Legalizuas nelegalius ateivius

WASHINGTONAS. — Prezidentas Carteris šią savaitę pateiks įstatymo projektą legalizuoti nelegalius ateivius. Spėjama, kad tie, kurie į šį kraštą atvyko iki 1970, gali tikėtis Amerikos pilietybe Tokių gali būti mažiau negu vienas milijonas. Kurie atvyko vėliau, nebus deportuojami, bus duodamas leidimas dirbti šiame krašte vienus metus, bet firmos, kurios priims užsieniečius be tokio leidimo, bus baudžiaos. Siena su Meksika bus stropiau saugoma.

Sadatas apkaltino Maskvą

Kairas. — Egipto prezidentas Anwar Sadat apkaltino sovietus, norinčius išprovokuoti Egipto — Libijos karą. Jis pažadėjo pasiųsti protestą Maskvai dėl jų helikopterių, palikusių iš lėktuvnešio, įskridimų į radaro ir komunikacijos lauką.

Egipto spaudos pranešimu, per paskutines kovas su Libijos ginkluotomis pajėgomis vienoj oazėj buvo sunaikinta nemaža sovietų atsiųstų Libijai bombonešių.

Suėmė už Šv. Raštą

MASKVA. — Sovietų valdžia suėmė ir ištrėmė du danus turistus, kurie nelegaliai įvežė į Sovietų Sąjungą septynis šimtus Šventojo Rašto egzempliorių. Danų evangelikų pastorius dr. Neerskov, Kopenhagoje komentuodamas įvykį, pažymėjo, kad jam yra nesuprantama sovietų milicijos elgsena su danų turistais, nes sovietų vyriausybė juk nuolat skelbia, kad krašte yra pilnai užtikrinta religinė laisvė ir kad 1976 metais Sovietų Sąjungoje buvo atspausdinta net 10,000 Šventojo Rašto egzempliorių.

Danų turistai buvo paslėpę Šv. Rašto knygas savo automašinoje. Buvo sulaikyti Venetas miesto, Ukrainoje. Danijos ambasadai Maskvoje pareiškus protestą dėl jų suėmimo, jie buvo per kamaniją ištremti atgal į Daniją.

Suklastojo balsus

SAN ANTONIO. — Lyndon Johnson pirmą kartą senatorium buvo išrinktas suklastojus rinkimų duomenis, sako buv. Texas balsavimo teisėjas Luis Salas, 76 metų vyras. Jis sako, kad Jim Wells apskrity į balsavimo dėžę 1948 metais įmetė apie 200 balsų, ir tada Johnsonas gavo 87 balsus daugiau už oponentą ir buvo nominuotas demokratų sąraše. Tai užtikrino jo laimėjimą galutiniuose balsavimuose. Salas tai pasakė tik dabar, norėdamas nuraminti sąžinę.

Skautų suvažiavimas

MONTREALIS. — Montrealyje, Kanadoje buvo 26tasis tarptautinis skautų suvažiavimas tema — skautizmas ateičiai. Suvažiavime dalyvavo penki šimtai skautų sąjūdžių delegatų iš šimto devynių pasaulio kraštų. Buvo taip pat ir Lietuvių skautų sąjūdžio delegacija.

Taifūnas

TAIPEI. — Taifūnas — jūrų audra — pasiekė Taiwano šiaurinę dalį 120 mylių stiprumo vėjas sugriovė arba sugadino apie 20,000 namų, užmušė keliolika žmonių, pridarė ir kitų nuostolių.

Prieš penkias dienas kitas taifūnas buvo palietęs pietinę Taiwano dalį, ir žuvo apie 50 žmonių.

KALENDORIUS

Rugpiūčio 2: Euzebijus, Teodota, Tugaudas, Varpūnė.

Rugpiūčio 3: Nikodemas, Marana, Manigirdas, Lengvė.

Saulė teka 5:44, leidžias 8:09.

ORAS

Daugiausia saulėta, šilta, apie 80 laipsnių.

Vietos daugiau nėra. Turistų apgultos Ispanijos pakrantės prie Viduržemio jūros

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS

JONAS ADOMAVIČIUS, M. D.
KELIAS Į SVEIKATĄ, 1601 West Garfield Blvd., Chicago, IL 60636

ALKOHOLIZMAS

Skęstame degtinėje ir nieko veiksmingesnio nedarome išsigelbėjimui nuo sunkiausios nelaimės.

Gyvenimo tiesa

Puikiausias ant žemės dalykas yra žmoniškas — asmenybe pilnai į tikrą žmogų išsivystęs asmuo. Tokių žmonių išsiauginimas ir į atsakingas vietas paskyrimas yra visų mūsų šiandien svarbiausias darbas. Daug lengviau užsiauginti naują, asmenybe sveiką žmogų, negu susveikinti alkoholius. Jie vienas po kito krenta po degtinės dalgiu. Nežiūrint kaip išsimoksline, kaip gabūs ar pamaldūs — visi vienodai krenta degtinės pakristi dėl to, kad jie savoje asmenybėje dar nėra tapę tikrais, kūnu, protu ir jausmais sveikais asmenimis. Alkoholizmas šiandien medicinoje aptariamas kaip toks asmenybės sutrikimas, kurio vyriausias požymis yra chroniškas nesusilaikantis girtavimas.

Alkoholizmo būdingumai

Visose formose girtavimo yra trys bendri visiems girtaujantiems būdingumai: 1. Psichiniai veiksniai, 2. Psichologinės pasėkos ir 3. Smegenų pakitimai.

Kliniškai alkoholizmas pasireiškia svarbiausiomis septyniomis formomis. 1. Staigus apsinuodijimas, 2. Drebėjimas ir susilpnėjimas — Delirium tremens. 3. Alkoholinė haliucinacija, 4. Patologinis apsinuodijimas, 5. Korsakofo psichozė, 6. Alkoholinis sunykimas, 7. Alkoholinės persekiojimo idėjos (paranoia).

Psichiniai veiksniai alkoholizme yra tokie. Alkoholis palengvina įtampą, atsiradusią susibarus, pasipiktinus ir kituose gyvenime dažnai pasitaikančiuose nenormalumuose. Asmenybe dar tikru žmogum netapęs ir nesavarankiškas asmuo greitai pastebi, kad alkoholis sumažina įtampą. Sumažėjus įtampai, sumažinamos susivaldymo jėgos. Tada žmogus ima pasiliuosuoti nuo žmogiškų savybių — jis leidžiasi sau veikti nežmoniškai. Taip ir pradeda žmogus savyje iki šiol užslėptas agresines nuotaikas išreikšti aktyviai ar pavyviai. Taip pat toks žmogus ima viešai reikšti savo nusiteikimus lytiniuose reikaluose. Žinoma, tada kiek prasiblaivęs alkoholikas jaučiasi nusikaltęs. Tokia jo nuotaika vėl padidina įtampą — baimingumą. Žmogus pasijunta gyvenime nejaukiai. Todėl toks asmuo dėl savos asmenybės menkumo ima vėl svaigintis. Tai ir pradeda suktis nelaimės ratas dėl tokio nesubrendėlio. Įvairūs nemalonumai tenka girtuoklio šeimai ir visuomenei.

Girtuoklio asmenybės menkumas pasireiškia penkiose plotmėse. 1. Ankstyvame gyvenime apturėtas pakenkimas (trauma) paveikia žmogų ir jo vystymas sustoja ties burniniu pasitenkinimu. Medicina tokį asmenybės sumenkimą vadina oral fixation. Tai susikoncentravimas dėmesio prie burnos ir per ją apturimo malonumo.

2. Kai beaugdamas žmogus neturi pageidaujamo asmens, kuriuo jis galėtų pasekti, tada jo asmenybės dalis, vadinama super-ego, neišsivysto reikiamai. 3. Alkoholikas turi pasąmonines homoseksualines nuotaikas. 4. Alkoholikas turi menką savitumo susitvarkymą (ego) — neurotiniai nusiteikimai vyrauja tokio asmenybėje. 5. Alkoholikas turi reiklią vieną savo asmenybės dalį (super-ego).

Girtavimas atidengia žmogaus dar prieš girtavimą turėtą asmenybę. Taip pat padidintai ta asmenybė parodoma su savais konfliktais ir apsiginimais. Šitas alkoholizmo simptomas galų gale tampa savaimine liga.

Psichologiniai pakitimai pas girtaujantįjį: Alkoholis tiesiai, be tarpininkų, patenka į kraują ir labai lėtai prašalinamas laukan iš kūno. Kai kraujuje susirenka alkoholio 150 mg. procentų, žmogus apsinuodija alkoholiu. Atsiminkime, kad alkoholis labai greitai susigeria iš skrandžio tiesiai į kraują. Iš skrandžio šiaip maistas ir skysčiai nesigeria į kraują (taip būna žarnose). O, alkoholis geriasi tiesiai į kraujagysles iš skrandžio. Čia prisiminkime tuos mūsų prekybininkus senais laikais, kurie norėdami savo prekes įpiršti pirkliams, juos nugirdydavo, patys nenusigerdami. Mat, jie nematant išgerdavo taukų. Taukai suskaldydavo jų skrandyje nurytą degtinę ir jie niekada nepasigerdavo, kai tuo tarpu jų prekių pirkliai jau gerokai svyruodavo ir su visomis prekybininko sąlygomis sutikdavo.

Alkoholis paveikia smegenų veiklos perdavimą (synaptic transmission). Tada paliečiama iškilioji smegenų veikla: sprendimas, atmintis, savikritika ir orientavimasis aplinkoj.

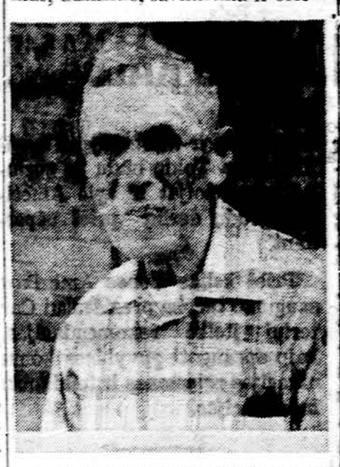

L. Šaikus Lietuvio sodyboje seka pažmonio programą

Nuotr. M. Nagio

Staigus alkoholiu apsinuodijimas

Aštraus alkoholiu apsinuodijimo reiškiniai skirtasi pagal girtuoklio asmenybę. Pirmiausia sutrikdoma iškilioji smegenų veikla: pranyksta pirmiausia sprendimas, atmintis ir savikritika. Kiek paliečiama raumenų veikla: nustojama raumenų koordinacijos, gaunasi nelygi eisena, neaiški kalba, akių obuolių nenormalūs judėsiai (nystagmus) ir raumenų bei psichikos veiklos nepastovumas.

Tokio aštriai alkoholiu nusinuodijusio gydymas pagal ligonio stovį įvairuoja. Vienam pakanka tik atimti alkoholį. Kitam reikia duoti insulino. Šis vaistas leidžiamas į veną su skysčiais: 40 iki 60 vienetų per pustrečios ar tris valandas į veną su gliukosa. Į veną leidžiami dar kiti vaistai: skysčiai, B-komplex vitaminai, chlorporomazine vaistas, o į raumenis leidžiamas magnezijos skiedinys.

Čia reikia visiems atsiminti, kad gera mityba yra labai geras alkoholiko kūno gydymas. Tokie visada esti menkos mitybos. Jiems reikia duoti gausiai valgyti paprastų mielių (ten yra visi V vitaminai). B vitamino įvairios rūšys reikalingos alkoholiko pakenktiems smegenims ir nervams. Mielėse tokių vitaminų yra gausybės. Iš mielių gaunami įvairūs vitaminų B turintieji vaistai. Po didelį mielių gabalą alkoholikas turi kasdieną suvalgyti. Tai bus gera pradžia jo gydymo. Mieles pirkime kepyklose — daug pigiau.

Drebulys ir kliedėjimas

Alkoholio sukeltas drebulys su kliedėjimų (delirium tremens) yra susirgimas, reikalaujantis gydymo ligoninėje. Tai mirtinas sunegalavimas, jei nebus tinkamai tvarkomas. Toks drebulys apima chronišką girtuoklį, negaunantį išsigerti (angliškai — withdrowal syndrome). Tai staiga pasireiškianti psihozė. Ji gali atsirasti dėl vitamino B trūkumo, dėl kraujo parūkštėjimo, dėl medžiagos apykaitos sutrikimo ir vandens kiekio netvarkos. Visos tos negerovės gali nepakankamai aprūpinti deguonimi nervinius audinius.

Alkoholinis drebulys šitaip pasireiškia: žmogus darosi labai jautrus, nevalgus, neramus, sapnuoja baisius sapnus, pas jį reiškiasi iliuzijos ir halucinacijos. Jis ima matyti baisius tvarinius, velnius. Žmogus būna sumišęs, nesiorientuoją, jo kalba sutrinka, dėmesys nepastovus. Iliuzijos tampa deluzijomis. Pacientas atrodo tikras ligonis. Jis dreba, jo lėliukės išsiplečia, jis sudžiūsta, ima karščiuoti ir atrodo esąs išsigandęs ir nusiminęs. Dažnai ima jį traukyti traukuliai.

Tokie reiškiniai retai kada pasireiškia pas jaunesnius kaip 30 metų amžiaus girtuoklius ar anksčiau, kaip po 3-4 metų stipraus girtuokliavimo. Toks aštrus nusinuodymas gali tęstis 3-10 dienų. Apie 5-10 proc. tokių ligonių miršta nuo širdies nepakankamo veikimo bei plaučių uždegimo.

Alkoholinio drebulio gydymas

Pirmiausia tokį žmogų reikia guldyti lovon ir nuolat maloniai, geroje aplinkoje jį prižiūrėti. Antras darbas gydytojo: nuraminti ligonį, vartojant dideles dozes šių vaistų: chlorpromazine, paraldehyde, librium, magnesium sulfate.

Trečias darbas — pagal reikalą į veną leidžiami skysčiai: gliucosa su vitaminais, kartais reikia tokių skysčių į veną suleisti iki 3-4 litrų. 4. Skrandžio išplovimas. 5. Insulino 15 vienetų į veną, tris ar keturis kartus per dieną. 5. Gydymą reikia individualizuoti — pritaikyti tam pacientui pagal jo stovį. Svarbiausia, pacientas reikalingas nuolatinės priežiūros simpatingų ir suprantančių gydymą žmonių aplinkoje. Lygiai svarbu tuč tuojau tvarkyti pasireiškiančius kūno ir jo veiklos sutrikimus. Daugiau apie tai — kitą kartą.

IŠVADA. Girtuokliavimas yra pasėka žmogaus asmenybės sumenkimo. Tol bus girtaujama, kol žmogus pajėga tapti tikru žmogumi, kokiu Tvėrėjas jį pramatė. Todėl visi, reikiamai tvarkydami susirgusįjį, eikime dar svarbesnio darbo dirbti: pradėkime savo elgesiu tvarkyti ne tik savo asmenybę, bet imkime vaikuose ugdyti tikrą žmogų. Tik tada blaivės pasaulis ir mūsų aplinka. Dabar visi įsidėmėkime, kad girtavimas nėra normalus dalykas, nors dauguma žmonių girtauja. Blogas dalykas nevirsta geru, nors jį praktikuotų net visi žmonės. Per asmenybės susitvarkymą turime eiti prie alkoholizmo sutvarkymo. Kito kelio nebuvo, nėra ir nebus, tai ir nė neieškokime.

PASISKAITYTI. James L. Mathis: Basic psyciatry. Apleton-Century-Crofts, N. Y.

Ištikimybė savai profesijai

Kartą Čarlis Caplinas ir reikalerius Ernestas Lubičius pietavo viename Holivudo restorane. Vietinio laikraščio žurnalistas, priėjęs prie šių įžymybių, nedrįsdamas paklausė:

— Mielieji ponai, jūs visą savo gyvenimą pašventėte kinui. Ką būtum veikę, jei kinematografas dar nebūtų išrastas?

— Aš jį būtinai bočiau išradęs, — atsakė Lubičius.

— O aš bočiau palaukęs Lubičiaus išradimo ir dėrės tą patį, ką ir dabar, priklėsė Č. Caplinas. jm

Petras Stončas su žmona Lietuvio sodybos pažmonyje

Nuotr. M. Nagio

Japonai susirūpinę sostinės perkėlimu

Japonijos sostinė Tokijas, lenktyniaudamas su Šanchajumi, turi dabar beveik 12 milijonų gyventojų. Tai tik truputį mažiau, kiek gyventojų yra visame penktajame žemyne — Australijoje. Sostinė auga. Gatvėse nebetelpa transporto srautai, neįmanoma jų daugiau platinti. Neužtenka vandens ir elektros energijos.

Miesto administracija pagrįstai baiminasi, kad iki 1985 m. Japonijos smegenys uždus nuo viso tankėjančio smogo. Tada Tokijas su trimis gretimomis, taip pat perpildytomis, prefektūromis turės 38 milijonus gyventojų. Virš šimtas ekspertų ieško būdų, kaip išsaugoti miestą nuo tos kritiškos padėties. Speciali komisija rengia naujus sostinės statybos planus. Tačiau Tokijo gyventojai į tokį projektą skeptiškai žiūri: apie 70% japonų sutinka, kad gyvenimo sąlygos sostinėje darosi nebeįmanomos, bet tik penktadalis apklausiųjų pritaria naujos sostinės statymo idėjai.

Sostinės statybai siūlomos trys vietovės: japonų šventojo kalno Fudzijamos papėdė, Hamamacu miestas, 230 km į pietvakarius nuo Tokijo, ir Kiakanio miestelis, maždaug 500 km į šiaurės rytus nuo dabartinės sostinės.

Planuotojai galvoja apie miestą su puse milijono gyventojų. Ten būtų visos ministerijos ir kitos vyriausybės įstaigos, parlamentas, aukščiausiasis teismas ir užsienio valstybių diplomatinės atstovybės.

Juk vien Japonijos vyriausybės valdininkų armiją sudaro 85 tūkstančius žmonių, o dar jų šeimos, tarnai, kitas personalas — bematant būtų 280 tūkstančių. Pramonės įmonės bus gerokai toliau, naujoje sostinėje, skiriama vietos tik stambiųjų firmų valdyboms.

Šiame "idealiame" mieste gyventojų tankumas numatomas 679 žmonės kvadratiniame kilometre. Tokijoje tokiame plote gyvena 5418 žmonių. jm

PAIEŠKOJIMAS

Šeimos istorikui reikalingos informacijos liečiančios PODERWIANI pavardę. Taip pat būtumėm dėkingi už smulkesnes informacijas apie HUKAS (HUECK) ir ZUROW šeimas. Prašome rašyti adr.: George T. de Hueck, 415 One Office Park Building, Mobile, Alabama 36609, U.S.A.

NAUJAS ŽODYNAS STUDENTAMS

LIETUVIŠKAI ANGLIŠKAS ŽODYNAS

Išleistas minkštais viršeliais

kaina tik $8.00

Kai kurios kolegijos dabar mokina lietuvių kalbą ir dažnai studentams reikia lietuviškai angliško žodyno pamokoms. Dabar Draugas išleido studentams papigintą laidą šio žodyno, kurį suredagavo Vilius Pėteraitis. Kietais viršeliais šis žodynas kainuoja $10.00.

Rašykite: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

(Malonėkite pridėti 45 centus pašto išlaidoms, ir mokesčiams, jei gyvenate Illinois valstybėje).

PUIKI DOVANA ŠVENČIŲ IR KITOMIS PROGOMIS

ŠV. RAŠTO NAUJOJO TESTAMENTO

ANTRA LAIDA

—Išleido—

LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBĖ

Mecenatas — Prel. Juozas Karalius

Naujasis Testamentas yra praktiško formato įrištas kietais viršeliais. Vertimas padarytas gražia lietuvių kalba. Mecenato dėka laida siūlomoda prieinamą kaina.

Gaunama "DRAUGO" knygyne

Kaina — $5.00

Illinois gyventojai prašomi pridėti 50 centų mokesčiams ir persiuntimui. (Kitur gyvenantieji pridėkite 25 centus).

Gera proga visiems įsigyti Naująjį Testamentą. Siųskit užsakymus

DRAUGAS

4545 West 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription Rates: $30.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. $28.00. Foreign countries $31.00.

Pašto išlaidas mažinant, ppavitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima iki kada yra yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	6 mėn.	3 mėn.
Chicago, Cook apskr. ir Kanadoje	$30.00	$17.00	$12.00
Kitur J.A.V.	28.00	16.00	11.00
Užsienyje	31.00	19.00	13.00
Savaitinis	20.00	13.00	7.00

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Įnos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

WINDERS MEDICAL ARTS
3213 W. 63rd Street
Tel. WA 5 - 4787
PRISTATYMAS NEMOKAMAI
Mes patelefonuosim jūsų gydytoju

Tel. PR 8-3229
DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
2858 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004.

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
Marquette Medical Center
6132 So. Kedzie Avenue
Val.: pirmad., antrad. ir ketvirtad 6 iki 7:30 val. vakaro.
Šeštad. nuo 1 iki 3 val.
Pagal susitarimą.
Ofiso telef. WA 5-2670
Rezid. tel. WAlbrook 5-3048

Tel. Ofiso HE 4-5849, rez. 388-2223
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., ketv. 1 iki 6 v. popiet. Antrad., penktad. 1-5, treč. ir šeštad tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val.: pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9: antrad. ir penkt. 10-4: šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-2839
Jei neatsako skambint 636-4549
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialybė — Nervų ir Emocinės ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
4449 So. Pulaski Road
valandos pagal susitarimą.

Rezid. tel. — GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave. WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia skambinti: MI 2-0001.

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — PR 8-2220
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 12 iki 2 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak. Šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs PO 7-6000, Rez. GA 8-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUCAS
DERMATOLOGIJA — CHIRURGIJA
5214 No. Western Avenue
1002 No. Western Avenue
Tel. atsakoma 12 valandų
489-4441 — 561-4605

Įstaigos ir buto tel. 652-1381
DR. FERD. VYT. KAUNAS
BENDROJI MEDICINA
1407 S. 49th Couth, Cicero
Kasdien 10-12 ir 4-7
Išskyrus treč. ir šešt.

Tel. ofiso ir buto; OLympic 2-4151
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus trečiadienius.
Šeštadieniais 12 iki 4 val. popiet.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
2925 West 59th Street
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šeštad. uždaryta.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALYBĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue.
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet.
Ofiso tel. RE 7-1166; rezid. 239-2010

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-8001
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus.

OPTICAL STUDIO
VIOLETA KAROSAITĖ
7051 So. Washtenaw. Tel. 778-8700
Pritaikomi akiniai pagal gydytojų receptus.
Didelis akinių rėmų pasirinkimas.
Val.: pirm., antr., penkt. 10-5:30
Ketv. 1-8 v. vak. šešt. 10-4 v. p. p
Trečiadieniais uždaryta.

Telef. — 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 No. WABASH AVE.
4209 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, POSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2636 W. 63rd Street
Val. antrad. nuo 1-4 popiet ir ketv. nuo 6-7 vakare
Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-3545

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS
Adresas 4255 W. 63rd Street
Ofiso telef. RE 5-4410
Rezidencijos telef. GR 6-0817
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 1 iki 3 val. popiet.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofisas ir rez. 2652 W. 50th St.
Tel. PRospect 8-1228
Ofiso val.: pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 3-4 val. ir 6-8 v. vak. Šešt. 2-4 p. p. ir kitu laiku susitarus

Ofiso tel. HE 4-8122, namų GI 8-6166
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

Tel. ofiso PR 6-6166
DR. F. G. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1-4 val. popiet.
Treč. ir šeštad. pagal susitarimą.

Ofiso tel. 586-5166; namų 636-6800
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6234 S. Narragansett Ave.
Val. pirm. antr., ketv. ir penkt: 2-7
Šeštadieniais pagal susitarimą

Nesuderinamos priešingybės

ŽMOGAUS LAISVĖ IR PRIEVARTA

Prieš keturiasdešimt metų (1937) pop. Pijus XI išleido didelės reikšmės turėjusią enciklika "Divini Redemptoris". Enciklikoje nurodė komunizmo klaidas, jo blogi žmogui ir tautoms, pasmerkdamas ateistinę propagandą ir prievartą. Ypač reikšmingai nuskambėjo enciklikoje išsireiškimas apie komunizmą: "Komunizmas yra savo esme iškrypimas" (perversus).

Po paskutinio pasaulinio karo buvo mėginama aiškinti, kad komunizmas yra pasikeitęs, kad su juo ne tik galima, bet ir reikia sugyventi. Kai kuriuose Europos kraštuose, kaip Italijoje ir Prancūzijoje, net krikščioniškos partijos mėgino ieškoti pagrindo, kuriuo bent politinėje plotmėje rastų bendrą kalbą. O pop. Pijaus XI enciklika net pradėta laikyti pasenusiu ir jau nebetinkančiu dokumentu.

Praktika parodė visai ką kitą. Jeigu enciklika "Divini Redemptoris" ir galima interpretuoti šių laikų situacijoj, tai jokiu būdu komunizmo su jo ateistine "religija", su jo prievartos priemonėmis ir žmogaus laisvės paneigimu negalima laikyti pagerėjusiu, pasikeitusiu ir priimtinu. Nors enciklikoje smerkiamas rusiškas komunizmas, lenininis ir stalininis bolševizmas ir mažiau kalbama apie marksizmo klaidas, bet čia aiškiai pasisakoma už žmogų, kaip asmenį, už laisvę, kaip žmogaus vertybę, už rūpestį žmonių gerove be prievartos, kalėjimų ir išnaudojimo.

Kai Europos politinės partijos ieškojo sugyvenimo būdų ir užmerkė akis prieš komunizmo praktiką pavergtuose kraštuose tai, anot prancūzų sociologo H. Lefebre, leninizmas "buvo padarytas mūsų eros didžiausiu stabu" (De L'Etat, II,179). Lenino stabo garbinimas tapo opiumu įbaugintiems politikams ir tamsiai miniai. Ir net nuostabu, kad Vakarų politikai nesistengia įžvelgti pavojaus savo tautoms ir pastebėti komunizmo prieštaravimų ir nesuderinamų priešingybių.

*

Jau buvo minėta, kad net krikščionių filosofų ar teologų eilėse atsirado tokių, kurie mėgino sutaikyti krikščionybę, demokratiją, žmogaus laisvę ir pagarbą asmeniui su marksistų ir komunistų skelbiamais dėsniais. Bet tai sutaikyti — tai mėginti sutaikyti priešingybes, kurios nesutaikomos, tai mėginti teoriją atitraukti nuo praktikos, lyg iš to galėtų atsirasti nauja teorija ir nauja praktika. Dėlto pastaruoju metu stipriai prieš tokį krikščioniškos moralės ir socialinio gyvenimo lenkimą pasisakė Italijos ir Prancūzijos vyskupai. Jie ne tiek iš naujo smerkė komunizmą, kiek parodė jo prieštaravimus ir priešingybes, kurios skelbiamos vienaip, o vykdomos kitaip.

Minėtoji enciklika, kreipdama dėmesį į komunizmo praktiką, visiškai teisingai komunizmą pavadino pačia esme ir savo vidiniu turiniu iškrypusiu ir blogu. Komunistai kalba apie taiką daugiau negu bet kuri kita politinė sistema. Kalba apie laisvę ir žmogaus vertinimą, rašydami žmogaus pavadinimą net didžiąja raide. Praktikoje laisvė yra tik komunistų viršūnėms, taika tik komunistinėmis sąlygomis, žmogaus gerbimas tik jo naudingumo partijai ir valstybei pagrindu.

Šios priešingybės yra tokios akivaizdžios ir tokios atviros, kad kiekvienas politikas — ir ne politikas —jas turi matyti. Ir šis Italijos ir Prancūzijos vyskupų pasisakymas prieš komunistinę sistemą, prieš ateizmo skleidimą, prieš prievartą yra tik pakartojimas, kas buvo pareikšta enciklikoje. Tai stiprus pasisakymas dabartyje, kad valstybių piliečiai imtųsi atsakomybės už savo ir savo tautų ateitį, kuriai graso iškrypusi komunizmo sistema. Nors prancūzų vyskupai savo pareiškime primena, kad jų pasisakymas prieš komunizmą nėra politinis, o motyvuotas tik moraliniais ir socialiniais krikščionybės dėsniais, bet krikščionis ir kiekvienos tautos patriotas tai gali laikyti ir politika, nes prieš komunizmą kovoti reikia visomis teisingomis moralinėmis, socialinio gyvenimo gerinimo ir valstybinėmis priemonėmis.

*

Europos valstybių, kurioms labiausiai graso komunizmo iškrypimas, kaip Italijos ir Prancūzijos, likimas rūpi, nes netoli jų yra komunistinę prievartą kenčianti Lietuva. Bet šis klausimas turi rūpėti ir Amerikoje ar kituose kraštuose gyvenantiems išeiviams, kurių gyvenimai jau surišti su kraštų ir tautų likimu. Teisybė, Amerikoje komunizmas nėra nei populiarus, nei įtakingas. Bet tai nereiškia, kad komunistinės idėjos čia nepasiekia visuomeninių ar politinių viršūnių veiklos. Idėjos, kurių šaknų reiktų ieškoti marksizmo ir socializmo teorijoje, minkština antikomunistinį nusiteikimą. Jas keliant tik teorinėje plotmėje, nematoma komunizmo veikla praktikoje.

Čia aiškėja ir buvusio valstybės sekretoriaus Kissingerio ar jo atstovo Sonnenfeldo vadinamos doktrinos skelbiami dėsniai, kad "reikia sukurti kuo daugiau paskatų sušvelninti Sovietų ėjimus". Bet remiantis "Washington Post" žodžiais, tai reiškia "kiek galima daugiau stabilizuoti dabartinę Sovietų imperiją Rytų Europoje, kad būtų išsaugota taika".

Nenuostabu, kad Amerikoje nei vyskupams, nei plačių masių organizacijoms dar nekilo mintis pasisakyti aiškiau prieš komunizmo perversiją ir tiesiogiai stipriau užtarti pavergtuosius, kenčiančius prievartą ir vergiją. Kokio nors vadinamo "liberalo" lūpomis pasiskardenę komunistų siekimai nelaikomi grėsme nei valstybei, nei tautai, nei krikščionybei ar kuriai religinei bendruomenei. Net nuolaidos komunistų siekimams, nuolaidos prekybos, kultūrinių ryšių ir ekonominių gėrybių ar technologinių žinių pasikeitime nelaikomos pavojingomis. Amerika jaučiasi savo krašte saugi. Čia visi gali kovoti už savo laisvę, taigi nereikia rūpintis laisve kituose pasaulio kraštuose. Prezidento Carterio iškeltas žmogaus teisių šūkis tėra tik politinis mostas. O reikia žinoti, kad žmogaus laisvė ir komunistinė prievarta nesuderinamos priešingybės ir komunistinė perversija yra grėsmė žmonijai.

P.S.

BELGRADO KONFERENCIJOS PARAŠTĖJE

Nors Belgrade vykstančioji konferencija yra grynai paruošiamoji tikrai konferencijai, numatomai šių metų rugsėjo — spalio mėnesiais, kuri svarstys, kiek ir kaip yra pasiekta Helsinkio konferencijos nutarimų vykdymas, tačiau ir ši paruošiamoji iššaukė komunistiniuose kraštuose tam tikro neramumo ir nervuotumo. "Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencija", kurios dabar Belgrade yra tiktai vienas etapas, buvo senas Sovietų planas, kurį pirmą kartą pasiūlė Molotovas 1954 m. Vakarai tam pasiūlymui buvo kurti iki 1973 m., kada Jungt. Amerikos Valstybių prezidentas Nixonas Sovietų pasiūlymą priėmė. O tas siūlymas visokiomis progomis Maskvos kartojamas, kol pagaliau gavo realų pagrindą.

Mėginimas susikalbėti

Nixonas, sutikdamas su tokios konferencijos sušaukimu, tikėjosi suteikti Brežnevui daugiau svorio ir todėl manė, kad jis bus sukalbamesnis sovietų — amerikiečių santykiuose. O Maskva savo ruožtu tokios konferencijos pagalba tikėjosi susilpninti NATO ir amerikiečių įtaką Europoje, gauti iškilmingą tarptautinę sankciją savo hegemonijai Rytų Europoje ir turėti raktą, kuriuo būtų galima ats rakinti kelią į Vakarus. Vakarų stebėtojai, kurie sekė konferencijos paruošiamuosius darbus, nusitęsusius Genevoje ištisus trejus metus, paskui Helsinkyje, kur 1975 m. rugpiūčio mėn. buvo pasirašytas "Beigiamasis Aktas", tvirtino, kad iš tos Helsinkio konferencijos laimėtoja išėjo tik Sov. Sąjunga. Dėl to buvo daug pesimistinių balsų, tvirtinančių, kad Helsinkio konferencija galutinai sankcionavusi Sov. Sąjungos laimėjimus ir jos sienas.

Tačiau, jei Helsinkio konferencija ir "stabilizavo" Sovietų Sąjungos imperiją diplomatinėje plotmėje, ji sukėlė iki tol nežinotas ir negirdėtas jėgas vidaus politikoje. Helsinkio Baigiamasis aktas davė teisėtą pagrindą atsirasti disidentų sąjūdžiui ir opozicijai beveik visuose komunistiniuose kraštuose. Sovietų Sąjungoje disidentų grupė, vadovaujama fiziko Jurij Orlovo, kuris netrukus buvo areštuotas, viešai ir oficialiai pasiskelbė organu, kurio tikslas — sekti, kaip yra taikomi Helsinkio nutarimai Sov. Sąjungoje. Lenkijoje atsirado "Darbininkų teisėms ginti komitetas", Čekoslovakijoje "Charta 77", Rumunijoje —Paul Goma ir jo sekėjų reikalavimai. Tai vis Helsinkio konferencijos padariniai.

Vakarai nieko nelaimėjo

Helsinkyje deklaravimas žmogaus teisių ir laisvių nieko naujo nedavė Vakarams, kur tos laisvės ir teisės yra savaime suprantamas dalykas. Tačiau iškelti žmogaus teises ir laisves komunistiniuose kraštuose yra jau revoliucinis aktas. Brežnevas ir kiti kom. kraštų vadai sutiko į Baigiamąjį aktą įrašyti apie žmogaus teises ir laisves, nes norėjo padaryti "nuolaidų", taigi geros valios įrodymų Vakarams, gerai žinodami, kad jie turi pakankamai priemonių sutramdyti tuos, kurie rimtai galvos ir veiks laisvių ir teisių srityje.

Betgi dalykai pakrypo kitaip. Rytų Europos disidentai įgavo naujų jėgų ir susilaukė moralinės paramos iš prezidento J. Carterio. Tokia parama būtų neveiksminga, dargi net žalinga, jei nebūtų Helsinkio konferencijos nutarimų. Be tų nutarimų, Carterio, nors ir moralinė parama, būtų davusi Sovietų vadams pretekstą kaltinti disidentus, jog jie esą "imperializmo tarnai" ir "CIA agentai" ir juos atitinkamai nubausti.

Uždarydami į kalėjimą disidentų vadus, grasindami jiems pritaikyti bausmes už krašto išdavimą, Sovietai žiūri, kaip į tai reaguos Vakarai. Bet aišku, kad visus disidentus neįmanoma apkaltinti CIA agentais, kai yra tarptautinis dokumentas, pasirašytas ir paties Brežnevo. Nors Helsinkio konferencijos Baigiamasis aktas nėra juridiškai jį pasirašiusius kraštus įpareigojantis, tačiau visos valstybės pasižadėjo respektuoti tas teises ir laisves, dėl kurių šiandien kovoja disidentai.

Gynimasis puolant

Tokioje padėtyje Sovietai ir jų satelitai griebėsi gynimosi ir puolimo taktikos. Tai rodo jų nervuotumą. Iš vienos pusės Rytų Europos komunistinė spauda šoko įrodinėti, kad ir Vakaruose yra mindžiojamos žmogaus teisės. Kai amerikiečiai Sovietus kaltina: "Pas jus disidentai pasiunčiami į kalėjimus ar psichiatrines ligonines", tai sovietai ir jų bendrininkai atsako: "O pas jus yra tik nusikaltėliai ir bedarbiai". Kelis mėnesius prieš Belgrado konferenciją, Sov. Sąjungos laikraščiai įsivedė specialų skyrių "Tokia yra jų laisvė", kur bandoma įrodyti, kad pažangiausiuose Vakarų kraštuose politinės sąlygos yra beveik lygios fašizmui ir nacizmui. Šių metų birželio mėn. Rytų Vokietijos komunistų partijos organas "Neues Deutschland" įdėjo ilgą straipsnį, kuriame išskaičiavo visas esamas ir įsivaizduojamas Amerikos visuomenės blogybes, ligas ir žmogaus teisių žalojimus.

Iš antros pusės komunistinių kraštų vadai stengiasi gintis, nuolat pabrėždami, kad tik jų kraštuose gyventojai naudojasi pilnai visomis laisvėmis ir teisėmis. Tokioje šviesoje kaip tik prieš Belgrado konferenciją Sov. Sąjungoje paskelbtas naujos konstitucijos projektas, kur yra išskaičiuotos visos teisės, kuriomis naudojasi sovietinis pilietis. Konstitucijos projektas komentuojamas labai plačiai komunistinėje spaudoje ir pabrėžiama, kad jokioje pasaulio konstitucijoje nėra tiek vietos skirta piliečių teisėms, kiek sovietinėje. Tos konstitucijos komentatoriai tiki, kad niekas nepastebi tam tikrų į tas "teises" įvadinių frazių, kaip, "Siekant darbininkų interesų ir socialistinės sistemos sustiprinimo, Sv. Sąjungos piliečiam garantuojama..." (parag. 50); arba: "Siekiant komunistinio auklėjimo tikslų, Sov. Sąjungos piliečiai turi teisę..." (parag. 51). Tai gi tos "laisvės" nėra jau tokios paprastos. Jos turi būti palenktos darbininkų interesams, socialistinei sistemai ir komunistinio auklėjimo tikslams. Tokie, rodos, nekalti įvadai į piliečių laisvių paragrafus praktiškai reiškia, kad laisve ir teise galima naudotis tik tiek, kiek leis režimas. O tai jau nėra nei laisvė, nei teisė.

Komunistinių kraštų vadai jaučia, kad jų sąžinė dėl žmogaus ir jo teisių žalojimo yra nešvari, todėl, bijodami atsakomybės už savo elgesį, griebiasi grasinimų. Sovietų Sąjungos delegacijos Belgrade vadovas Jurij Voroncovas aiškiai pasakė: "jei kas bandys nukreipti konferenciją nuo realiųtikslų, bandys konferenciją paversti "kai kurių kraštų" teismo tribunolu, tada atsilieps ir į tarptautinį atoslūgį.

Žinoma, Vakarai, kaip paprastai, nenorėdami ardyti gerų santykių su Sov. Sąjunga, nusileis ir paklausys Kremliaus atstovo. Ne viena Vakarų valstybė dar prieš Belgrado konferenciją pasiskubino pareikšti, kad Belgrado konferencijoje neturi būti kišimosi į kitų kraštų vidaus gyvenimą, o tik nustatomos gairės, kaip toliau tobulinti Helsinkio nutarimų vykdymą.

J. V.

Sovietų Sąjungos, Lenkijos ir Rytų Vokietijos karinės pajėgos neseniai suruošė bendrus karinio jūros laivyno manevrus. Čia matome Sovietų karius, iš karo laivo išsikeliančius į krantą

TABAKAS RAMSESO MUMIJOS PILVE. AR JIS RŪKĖ?

Egipto faraono Ramses II (1290—1224 pr. Kr.) mumijos pilve atrasta tabako. Apie tai pranešė Prancūzijos mokslininkai, kurie tyrinėjo Ramseso mumiją. Faraono mumija buvo atvežta į Paryžių, nes buvo pastebėta, kad ją gadina pelėsiai ir vabzdžiai. Š. m. gegužės 10 d. Ramses sugrįžo atgal iš Paryžiaus į Kairo.

Tyrinėjimo Paryžiuje metu paaiškėjo, kad mumijos viduriai buvo pripildyti opie 80% sukapoto pluošto kiparisų, pušų, ąžuolų, klevų ir lino, taip pat sumaltų pipirų grūdelių ir žiedadulkių. Be to, rasta ir tabako lapų nuotrupų. Vabzdis, kuris buvo rastas mumijoje, yra parazitas, kuris gyvena ant tabako lapų.

Tas faktas, kad mumijoje rasta tabako lapo nuotrupų, verčia manyti, kad iki šiolei buvęs įsitikinimas, kad ispanai atvežė tabaką į Europą iš Amerikos, yra klaidingas.

Ramses mumijos tyrinėjimai rodo, kad Ramses II yra miręs būdamas 85—95 metų amžiaus, nuo danties skaudulio. Jo mumiją buvo apsėdę apie 60 pelėsių rūšių. Jie tapo pašalinti gama spinduliais. Visi maži mumijos įsprogimai pašalinti vaško ir klijų tirpiniu. Pagal Prancūzijos mokslininkų įsitikinimą, Ramses sugrįžo į Kairą geresnės sveikatos, negu jis atvyko į Paryžių.

Rudenį bus išleista knyga su aprašymais apie Ramseso restauraciją. (t).

SUŽEIDĖ POLICININKĄ

Policininkas W. M. Fraser sekmadienį buvo lengvai sužeistas, kai Marquette Parke jam patruliuojant buvo paleistas akmuo į galvą. Jam buvo suteikta pagalba Šv. Kryžiaus ligoninėje ir jis galėjo važiuoti namo.

— Stebėdamas žmones, gavau pastebėti, jog daugumas žmonių dirba tik apie ketvirtadalį tiek sunkiai, kaip sakosi, ir apie pusę to tiek sunkiai, kaip jie mano dirbą. **Don Marquis**

ševikams".

Gi reportažo tekstas — 3-čiame laikraščio puslapyje, užvardintas: "New Church for Lithuanians". Esą, atsimenant ir pagerbiant Lietuvos kankinius krikščionis, gyvenančius dabartiniam komunistų pavergime jų gimtajam krašte Lietuvoj, vysk. Thomas Fulton, arkidiecezijos augziliaras, pašventino kertinį akmenį statomos naujos šventovės, dedikuotos Lietuvos kankinių garbei.

"Aš lenkiuosi prieš Lietuvos kankinius ir džiaugiuosi jūsų lojalumu Katalikų Bažnyčiai, jūsų kantrybe ir herojizmu, jūsų tautiečių — tėvų ir protėvių" — savo žodyje pratarė vysk. T. Fulton.

Esą, tęskite ir puoselėkite tas puikias vertybes jūsų gyvenime ir jūsų šeimose. Neužmirškite žmonių, tebesančių Lietuvoj, kurie randasi priespaudoj ir pavergime.

Apie 3,000 žmonių, daugiausia pabėgėlių, kurie atsisakė būti pavergti, komunistams užėmus jų gimtąjį kraštą, dalyvavo naujos bažnyčios kertinio akmens pašventinimo iškilmėse, o taip pat — pagerbime mirusiųjų savo tautiečių, kurie ilsisi Šv. Jono Krikštytojo lietuvių kapinėse.

Lietuva Sovietų Rusijos buvo okupuota 1940 m. Joje gyveno daugiausia (apie 85%) lietuviai katalikai.

Apie 10,000 lietuvių dabar gyvena Toronte ir jo apylinkėse. Lietuvių Kankinių šventovė ir jos parapija — esanti dedikuojama vietoj tų pačių katalikų buvusios Šv. Jono parapijos Toronte. Ten pat, tam pačiam mieste, dar esanti lietuvių Prisikėlimo parapija, administruojama vienuolių pranciškonų. Lietuvos Kankinių parapijai vadovauja kun. Petras Ažubalis, o parapiečiai — lietuviai, persikėlę į vakarinę dalį buvę torontiečiai o taip pat — atkilę iš kitų aplinkinių vietovių.

Pranys Alšėnas

Spaudoj ir gyvenime

VYSKUPO PARAŠAS BŪSIMAJAI KARTAI

Kanados katalikų laikraštis "The Catholic Register" birželio 18 d. numeryje į pirmąjį puslapį įsidėjo nuotrauką iš Anapilyje (Mississsaugoje) Lietuvos Kankinių parapijos bažnyčios kertinio akmens šventinimo iškilmių. Omar Burdžiaus nuotraukoje matomas vyskupas pasirašąs aktą, o už jo — bestovįs parapijos klebonas kun. Petras Ažubalis, uniformuoti šauliai ir iškilmių publika.

Rašytiniu tekstu pirmajam laikraščio puslapyje nuotraukos vaizdas paaiškintas šitaip: "Bishop signs posterity". Tekste gi šitaip teigiama: "Vyskupas Thomas B. Fulton pasirašo dokumentą, kuris įmūrijamas prie kertinio akmens statomoj naujoj Lietuvių bažnyčioj. Kankinių vardu pavadintoj Mississsaugoj, Ont. Šventovės statyba pradėta 1977 m. kovo 9 d. Ji būsianti dvasiniais namais 2,000 lietuvių, kurių dauguma atvyko Kanadon, jų tėviškę okupavus bol-

TETOS DOVANA

ALOYZAS BARONAS

7

— Atsigausi. Kavos išgerk.

—Ne, nieko nenoriu.

Dabar Kernius skubiai apsitvarkė ir išėjo ant slenksčio. Spalio pradžia buvo minkšta, rytas toks tylus, o draugiškas vėjas glostė nuo alkoholio išsiplėtusias veido arterijas. Kernius norėjo ištrūkti nepastebėtas, bet iš virtuvės teta paklausė:

— Kur tu, dabar?

— Apeisiu pora blokų prasivėdint.

— Kavos išgerk.

— Gal vėliau.

Dabar Kernius išėjo į gatvę. Už poros blokų jis buvo matęs alinę. Skubiai nuėjo jos link. Durys buvo praviros ir pro jas mušė vakarykščių dūmų ir išsilaisčiusių gėrimų kvapas. Smuklininkas ant stalų šudėjęs kėdes, papylęs piuvenų, šlavė grindis.

— Alaus ir degtinės, —paprašė stovėdamas. Stambus, žilas senis nukėlė vieną kėdę nuo baro ir pamęs butelį įpylė:

— Jūs naujas? — paklausė.

— Taip, nėra nė poros mėnesių.

— Tai išgerk nuo manęs vieną.

— Užsimokėsiu, nes dirbu.

— Gerkite, užsimokėsite, kai kitą kartą ateisite.

Kernius nenorėjo kalbėti, jis nemėgo gilintis į kitų gyvenimo smulkmenas, nieko neatsakė į kalbinimus ir barininkas paliko ramybėje. Jis plovė stiklus, vėlė pelenines, kol atėjo dar pora žmonių. Kernius atsigavo, krūtinę užliejo šilima, kankino kažkoks ilgeys, jis vėl galvojo apie vakarykštes merginas ir jos nebebuvo taip šlykščios kaip rytą. Ta graikiško veido turėjo aštuonerių metų berniuką, vyras buvo dingęs kažkur Kalifornijoj. Kitos nutolo ir bepaliko tik ta vyresnioji. Bet jis žinojo, kad jis niekada su jomis neprasidės, jis yra iš kito pasaulio ir jam neverta su jomis prasidėti. Kernius atsigaudavo, pragiedrėdavo ir vėl ji puldavo nerimas. Jis vėl galvojo apie vakarykštę dieną, galvojo apie praeitį ir kai kurios kartą matytos merginos ji gundė savo nepasiekiamumu.

Kernius krūptelėjo. Jis pamatė, kad čia sėdi daugiau valandos, ir suprato, kad turi eiti namo. Jį neramino mintis, kad privalo, juk jis laisvas ir gali veikti ką nori. Ne, bet jis nėra laisvas, yra teta, jis jos vaikas, grojąs armonikėle, jis jos sesers sūnus, kuri paliks kada nors pinigus, kada nors, gal už šimto metų, kai jis bus praradęs šiame naftalinu atsiduodančiame kalėjime savo gyvenimą, tegalėdamas elgtis ne kaip jis, bet kaip teta nori.

Kai grįžo, teta stovėjo ant laiptų, ant kurių šonų jis buvo prikalęs širdis. Nudažyti laiptai švietė ir, rodos, senutė atrodė daug jaunesnė.

— Prasivėdinau, — pasakė Kernius.

— Eik užvalgyk.

Jis įėjo į virtuvę, suvalgė pora kiaušinių, duona ir dešra buvo skani, išgėrė kavos ir jautėsi gerai, išgertas alkoholis dar tebeveikė. Teta matė, kad buvo kiek paraudęs, bet neatrodė, kad girtas, ir todėl pasakė:

— Dabar mane paveši.

—Mielai.

Jie abu nuėjo į garažą, įsodino tetą ir uždarė automobilio duris, po to išvažiavo mašiną, uždarė garažą ir pasakė:

— Ar žinosiu, kur važiuoti?

— Aš pasakysiu.

Dvokė gėrimais ir dūmais. Kai gerdavo, visada rūkydavo. Jis pravėrė truputį langą.

— Nepučia, teta?

— Ne.

Prekybos centras buvo didelis. Eilės krautuvių buvo viena šalia kitos.

— Tu irgi gali pasiieškoti ko tau reikia, — tarė teta.

— Aš pasižiūrėsiu. Mes susitikime už poros valandų šioj vietoj. Tai bus pirma valanda, — ramiai pasakė Kernius.

— Gerai, —apsidžiaugė teta, — jei nenorėsim važiuoti, galėsim dar pabūti. Turi kokį dolerį?

— Turiu.

Kernius vėl jautė troškulį. Jis dabar apsidairė, kažkur prie įvažiavimo į krautuvių centrą matė alaus reklamą. Jis dabar skubiai perėjo aikštę, gatvę ir pasuko matyto užrašo link. Tikrai čia buvo alinė, bet ji ligi pietų buvo uždaryta, ir Kernius su tuo atsitrenkimu į duris pajuto dar didesnį troškulį. Jis vėl apsidairė. Gatve be pertraukos judėjo mašinos, sunkvežimiai ir autobusai, mėlynom dūmų juostom prie sustojimo ženklų nuodijo skaidrų rudenio orą. Kernius iš lėto ėjo šaligatviu ir nudžiugo pamatęs siaurą, tarp didelių namų įspraustą pastatėlį, apšepusį ir pilką, bet jo durys buvo praviros ir pro jas mušė tabako ir alkoholio kvapas ir grojančios mašinos garsai. Viduj už baro stovėjo senyva, gražiai išsidažiusi moteriškė. Mažoj aikštelėj šoko dvi poros, matyt, jau čia atėjusios anksti rytą tęsti vakarykštės dienos.

(Bus daugiau)

MŪSŲ KOLONIJOSE

Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŲ DIENA

Apreiškimo parapijos Renginių komitetas jau keleri metai rengia lietuvių išvyką šios apylinkės lietuviams. Šiemet Lietuvių diena bus rugpiūčio 7 d., sekmadienį, Plattdeutsche Park, 1132 Hemstead Ave., Franklin Sluare, Long Island. Į tą išvyką suvažiuoja ne tik vietiniai, bet ir iš plačios apylinkės. Taip pat susirenka lietuviai, atvykę atostogų ir labai toli gyveną. Visiems miela susitikti ir pabendrauti savoj draugystėj.

Išvyka prasidės mišiomis 2:30 p.p. atvirame ore. Parapijos choras, vadovaujamas muziko Viktoro Ralio, su visais dalyviais giedos lietuviškas giesmes. Programa bus visą popietę. Jaunimas ir vyresnieji turės sporto varžybas. Lietuviškų plokštelių muzika skambės po visą sodą. Praeitais metais labai patikusi lietuvių tautinių šokių grupė Tryptinis, vadovaujamas Jadvygos Matulaitienės, pašoks tautinių šokių, parinktų šiai išvykai. Pirmą sykį matę mūsų jaunuosius šokėjus gėrėjosi ir džiaugėsi, kad jaunimas dalyvavo su visais ir linksmino vyresniuosius. Visi dalyviai galės šokti nuo 5 ligi 9 val. nes Juozas Kaslas ir jo orkestras gros visiems mėgstamus šokius. Be to, lietuviški žaidimai bus galima žaisti gražiose aikštėse. Juzė Galminienė atveš ir platins lietuviškus leidinius, plokšteles ir gintaro bei kitokius lietuviškus suvenyrus. Laimėjimai dovanų taip pat bus pravesti. Apreiškimo parapijos klebonas kun. Pranas Raugalas ir kiti kunigai visus kviečia ir visų laukia. KR

East Chicago, Ind.

NAUJA ALTOS VALDYBA

Liepos 2 d. įvyko Lake apskr. ALT metinis susirinkimas Šv. Pranciškaus parapijos patalpose. Susirinkimą atidarė pirm. Albertas Vinikas. Pas mus visi ALT susirinkimai pradedami ir baigiami malda. Po maldos susirinkimui pirmininkavo Julius Valeika. Protokolą perskaitė sek. Kazys Valeika, kuris buvo priimtas kaip parašytas. Al. Vinikas padarė išsamų metinės veiklos pranešimą: Vasario 16 minėjimas, JAV prezidentui išsiųsta 923 padėkos laiškai. Nijolei Sadūnaitei pagelbėti 75 parašai ir eilė vietinio pobūdžio atliktų darbų. Ižd. J. Skėrys pranešė, kad ALT centrui pasiųsta 700 dol. ir kasoje yra 309.60 dol. Susirinkimas paskyrė 30 dol. lietuviškai spaudai paremti. WJOB radijo komentatoriui I. Lewin pagerbti sudaryta komisija iš Alb. Viniko, Kazio Čiurinsko ir Kazio Pociaus.

1977-78 metams išrinkta valdyba: Albertas Vinikas — pirm., Antanina Nėnienė — I vicepirm., Julius Valeika — II vicepirm., Kazys Valeika — sekr. ir Jonas Skėrys — ižd. Direktoriais išrinkti: kun. Ingnacius Vichuras, kun. Ignas Urbonas, Julius Gudynas, Petras Aukselis, Kazys Čiurinskas, kun. J. Daniels, Vladas Ruzga ir Jonas Jagėla.

LB GEGUŽINĖ

Liepos 17 d. East Chicago, Ind., LB valdyba suruošė išvažiavimą-gegužinę Jonynų sodyboje Chesterton, Ind. Nors buvo gana šiltas oras, bet dalyvavo daug žmonių. Malonią staigmeną padarė Chicagos LB apygardos pirmininko K. Laukaičio su ponia apsilankymas. Vėliau jis taré trumpą žodį. Tiekimas ir patarnavimas vyko sklandžiai. Turėjo gausių laimėjimų. Vietos pirm. Julius Valeika dėkojo dalyviams už atsilankymą, maisto ir laimėjimams dovanų aukojimą.

MEŠKERIONĖ

East Chicago, Ind., medžiotojų ir meškeriotojų klubas suruošė narių ir jų šeimų išvažiavimą į Bass Lake, Matiukienės vasarnamį. Smagiai praleido laiką piknikaudami ir žuvaudami. Pagauta nemažai gražių žuvų. Žuvavimo rungtynes pravedė Zigmas Stankus. Laimėtojai — Aleksas Degutis, John Uricki, Mačys, R. Nemickas ir Pr. Pasevičius. Kazys Valeika

---

Viešoji nuomonė yra panaši į senos pilies vaiduoklį: niekas jo nematė, bet visi jo bijo.

Sigmund Graff

VARŽO MOKSLININKUS

Žydų kilmės sovietų mokslininkas Beniamin Levich, plačiai pagarsėjęs visame pasaulyje savo mokslinėmis studijomis hidrodinamikos ir fizinės chemijos srityse, iš Maskvos telefonu pranešė į Londoną, jog sovietų valdžia jam nedavė leidimo nuvykti į mokslinę konferenciją Didžiojoje Britanijoje. Konferencija rengiama Oksforde profesoriaus Levich šešiasdešimtojo gimtadienio proga. Kalbėdamas telefonu su konferencijos rengėjais, kurių tarpe yra keli Nobelio premijos laureatai, profesorius Levich pažymėjo, kad jo gyvenimo sąlygos Sovietų Sąjungoje pastarąsis visiškai nepakenčiamos po to, kai jis 1972 metais paprašė sovietų valdžios leidimo emigruoti į Izraelį. Nuo to laiko jam yra atimta bet kokia galimybė pasireikšti mokslinėje srityje. Nuo išvykimo į Vakarus, pažymėjo profesorius Levich, priklausė mano gyvenimas ar mirtis. Jis taip pat atskleidė nepakenčiamas gyvenimo sąlygas visų kitų sovietų mokslininkų, kurie vienokiu ar kitokiu būdu pasipriešina sovietų valdžios savavaliavimui. Į Oksfordė rengiamą konferenciją buvo pakviesti 300 Sovietų mokslininkų, bet nė vienas jų nepriėmė kvietimo.

jm

— Niekas, išskyrus amžinąjį Dievą, negali aprėpti amžinybės. Amžinybė yra vandenynas, nuo kurio niekad neregėsime kranto; ji yra gelmė, kur negalime rasti dugno; labirintas, iš kurio negalime išsinarplioti ir kur visiems laikams pamesime Gerb. Boston

TIKRIAUSIAI ŠIŲ PLOKŠTELIŲ NETURITE!

M. K. Čiurlionis
1. Bėkit, bareliai
2. Preliūdas F. Moll
3. Preliūdas H. Moll
4. Preliūdas B. Moll
5. Noktiurnas Cis Moll

Skambina Andrius Kuprevičius:
6. Muzikos bruožai NO 1
7. Muzikos bruožai NO 4
8. Muzikos bruožai NO 5
9. Muzikos bruožai NO 6

33⅓ PRM Kaina $6.00

Birutė Pūkelevičiūtė, PASAKOS

ANTRIEJI ŽIRGINĖLIAI

I pusė
VASAROS PASAKA. KALĖDŲ DOVANA

II pusė
KLEMENTINA ir VALENTINA. RIMAS PAS KĘSTUTĮ

DAINOS IR MUZIKOS PALYDA — Faustas Strolia. Smuiku grojo — Alfonsas Daukšys.
Compatible Stereo Kaina $6.00

LIAUDIES GIESMĖ Nr. XIV

Tėviškės Lietuvių Evangelikų Liuteronų Parapijos mišrus choras. Diriguoja Jurgis Lampsatis. Vargonais palydi prof. V. Jakubėnas.

I pusė
1. PRANAŠE DIDIS... Tradicinė giesmė. Žodžius paruošė Dr. Vydūnas
2. TYLOJ TU ŠVENČIAUSIAS... Harm. Prof. Vladas Jakubėnas
3. O KAD AŠ JĮ REGĖČIAU... Harm. Prof. Vladas Jakubėnas
4. SIELOS YR IŠGANINGOS, Valteris Banaitis
5. Į AKIS MUMS MIEGAS TRAUKIAS, Valteris Banaitis
6. DANGAUS SAULELĖ MIELIAUSIA, Harmoniz. Valteris Banaitis

II pusė
1. TAU ŽEMINAUSI MANO SIELA... Harm. Valteris Banaitis
2. KAIP NIEKINGAS PRAPUOLINGAS, Harm. Valteris Banaitis
3. GERĄ KOVĄ IŠLAIKIAU, Prof. Vl. Jakubėnas
4. JAU SU DIEVU GYVENKITE, Valteris Banaitis
5. DIEVE, TU MANO GYVYBE, Prof. Vl. Jakubėnas.
Kaina $6.00

III

Lietuviškų dainų ir operų arijų rinkinys:
I pusė
1. Šviesi naktis mėnesiena. Liet. liaudies daina. Atliko vok. ansamblis. Dir. K. Kavaliūnas
2. Žaliojoj lankelėj. Liet. liaudies daina. Įdainavo A. Lietuvninkas
3. Apynėli žaliasai. Liet. liaudies daina. Harm. J. Dambrauskas. Įdain. Liet. vok. ansamblis
4. Vestuvinis choras iš 1 v. op. Marytė. Atlieka Liet. Op. choras. Dir. A. Žiūraitis
5. "ALUTIS CHORAS" iš op. Marytė I v. tąsa Atlieka Liet. Op. choras. Dir. A. Žiūraitis
6. Išgrįsiu tiltelį. Liet. liaudies daina. Įdain. A. Lietuvninkas

II pusė
1. Linelį raumu ne viena. Liet. liaudies daina. Įdain. Liet. vok. ansamblis. Dir. J. Švedas
2. Eina Meškinas. Harm. P. Oleka. Liet. liaud. daina. Įdoin. A. Lietuvninkas
3. Kukavo gegutė Liet. liaud. daina. Harm. St. Šimkus. Įdain. R. Marijošius
4. Aš nueisiu. Liet. liaud. daina. Harm. St. Šimkus. Įdain. R. Marijošius
5. Iš rytų šalelės ir Palankėj, palankėj. Liet. liaud. daina. Įdain. A. Šabanauskas
6. Sėdžiu po langeliu ir Eik, sese, namo. Liet. liaud. daina. Įdain. A. Šabanauskas
33⅓ LP. Kaina $6.00

PRANAŠE DIDI

Tėviškės Lietuvių Evangelikų Liuteronų Parapijos Cho ras. Dirig. Jurgis Lampsatis.
I pusė
1. Kantata PRANAŠE DIDIS. Pagal lietuvių evangelikų liaudies giesmę sukūrė chorui, sopranui ir baritonui (solo) su fortepionu Vl. Jakubėnas. Sopranas V. Grigelaitytė, baritonas . Grušas.

II pusė
1. VISA KAS GYVA GARBINA JĮ — 150 psalmės Fr. Silcher.
2. NUO PAVASARIO DVELKIMO (žodžiai paimti iš evangelikų giesmyno), muzika iš operos "Orpheo ed Eurdice" — Ch. W. Gluck.
3. VAKARINĖ LIAUDIES GIESMĖ, harm. P. Mieliulis.
4. ISTREMTŲJŲ GIESMĖ iš "Nabucco" — G. Verdi.
5. TIESOS DVASIA (Šekminių giesmė) Fr. Schbert.
LP 33⅓ Kaina $6.00

MEŠ PADAINUOSIM

Atlieka L.T.M. Čiurlionio Ansamblis. Dir. A. Mikulskis. Stereo Hi Fidelity.

I pusė
1. KURTELIAI SUŁOJO. Mišrus choras su kanklių orkestru ir lumzdeliais.
2. PASVARSTYK, ANTELA. Dzūkų tarme atlieka mišrus choras su kanklėmis ir lumzdeliais. Solistai: Aldona Stempužienė ir Vaclovas Verikaitis.
3. AUDŽIAU, AUDŽIAU. Moterų choras su kanklių orkestru.
4. NAMO. Laisvai stilizuotą Juozo Strolios. Vyrų choras.
5. AŠ NUSIEIČIAU Į KLAIPĖDUŽĘ (Baladė). Mišrus choras su kanklių orkestru lumzdeliais. Solistai: Aldona Stempužienė ir Aleksandras Liutkus.
6. AUGO PUTINAS. Mišrus choras.
7. VAIDILUČIŲ MALDA. Moterų choras su kanklių orkestru. Solistas: Vaclovas Verikaitis.
8. UŽ JŪRELIŲ, UŽ MARELIŲ. Mišrus choras su kanklių ork. ir lumzdeliais. Solistė Aldona Stempužienė.

II pusė
1. ČIA KRASTAS LIŪDNAS. Harmonizuota Juozo Žilevičiaus. Mišrus choras su lumzdeliais.
2. PIEMENAITĖS DAINA. Moterų choras su kanklių orkestru. Sol. Aldona Stempužienė.
3. AR VĖJAI PŪTĖ. Mišrus choras su kanklių orkestru. Sol. A. Stempužienė ir V. Verikaitis.
4. MES PADAINUOSIM. Mišrus choras.
5. SIUNTĖ MANE MOTINĖLĖ. Moterų choras su kanklių orkestru.
6. MERGUŽĖLA LELIJĖLA. Dzūkų tarme atlieka mišrus choras su kanklių ork. Solistai: Jana Krikštaitytė ir Antanas Kavaliūnas.
7. MELNIKAS. Aukštaičių tarme atlieka mišrus choras liaudies harmonizacija, giesmės solistas Algimantas Gylys.
8. NAMO BROLIUKAI. Mišrus choras. Kaina $6.00

DRAUGAS

4545 West 63rd Street Chicago, Illinois 60629

* Užsakant prideti 50 centų už kiekvieną plokštelę pašto išlaidoms. Illinois gyv. dėkite 5% mokesčių.

Užsakymams į Kanadą reikia prideti po $1.75 pašto išlaidoms.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

M. A. ŠIMKUS
NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
4259 So. Maplewood, tel. 254-7450
Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ Įkvietimai, pildomi PILIETYBĖS PRAŠYMAI ir kitoki blankai.

TELEVIZIJOS
MIGLINAS TV
Spalvotos ir Paprastos. Radijai Stereo ir Oro Vėsintuvai
MIGLINAS TV
Pardavimas ir Taisymas
2846 W. 69th St., tel. 776-1486

Įvairių prekių pasiuntinimas nebranginai iš mūsų sandėlio.
COSMOS PARCELS EXPRESS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
2533 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608
2501 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629
Telef. 925-2737 — 254-2320
V. Valantinas

NAMŲ REMONTAS
PRIEINAMA KAINA
Taisau ir naujai įrengiu vonias, virtuves ir naujas lubas. Įrengiu kamberius rūsy. Dažau.
Zigmas, tel. 776-0682 po 6 v. vak.

VALOME
KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis
J. BUBNYS — Tel. BE 7-5168

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
BIRŽINSKAS, 4625 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632, telef. 927-5880

MOVING
SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
TEL. — WA 5-8063

MARIJA NOREIKIENĖ
VYTAUTAS ŠUKAUSKAS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Labai pageidaujamos gerų rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėlių
2608 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629
TEL. — WA 5-2787

NAMŲ APŠILDYMAS
Taisau senus ir sudedu naujus pečius. Pigiai išvalau taipgi alyvinius ir perdirbu dėl dujų. Įdedu vandens šildytuvus. Kreipkis
A. BANYS — tel. 447-9506

A. VILIMAS
MOVING
Apdrausta perkraustymas
Įvairių atstumų
Tel. — 376-1882 arba 376-5096

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. — GA 4-8654

LIETUVOS ATSIMINIMAI
Radijo Valandą jau 35 m. veikianti New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams!
Kas šeštadienį nuo 4 iki 5 val. popiet iš WEVD Studios New Yorke (1330 kil., AM ir 97.9 meg. FM).
Direkt. — Dr. Jokūbas J. Stukas
1457 Stone Drive
Hackensack, N. J. 07601
Tel. 996-8505 (code 201)
Kviečiamos taip pat klausytis Lietuvių kulturinės valandos angių kal. iš St. Peter Hall Universitete radijo stotis (New Jersey WSOU, 89.5 meg FM) Petnyčia, 7:30-8:30 vak. vakare. (Vedėjas prof. J. Gimbutas)

REAL ESTATE

PALOS PARK — BY OWNER
4 bedroom older. home. 1¼ acre. Shown by appointment only
Tel. 448-0402
9917 W. 123rd St.
$69,900.00

BUTŲ NUOMAVIMAS
Namų pirkimas — Pardavimas
Valdymas
Draudimai — Income Tax
Notariatas — Vertimai
BELL REALTY
J. BACEVIČIUS
6458 So. Kedzie Ave. — 776-2728

Budraitis Realty Co.
DRAUDIMAI ĮVAIRIŲ RŪŠIŲ
65-ta ir Maplewood. 4 mėg. mūr. "expandable". Rūsys. Naujas garažas. $27,500.
72-ra ir Richmond. Puiki 3 miegamų mūr. rezidencija. $35,900.
72-ra ir Christiana. 5½ kamb. 3-jų didelių miegamų mūro rezidencija. 1½ vonios. Mūro garažas. $47,500.
67-ta ir California. Naujesnis 2-jų butų mūras po 5 kamb. su 3-ju kamb. "garden apartment". 2 maš. mūro garažas. $48,500.
123-čia ir Archer. 5 akrai žemės, 2 namai, puikus sodas $97,000.
BUTŲ NUOMAVIMAS
Parinksime nuomininkus.
4243 W. 63rd St., tel. 767-0080.

Gražus bungalow. 2 miegami ir valgomasis Arti šv. Kryžiaus ligoninės.
2-jų butų mūr. į vakarus nuo California Ave Arti parko.
6 butų mūr. Puikiai išlaikytas Marquette Pke.
2-jų butų medinis. $12,000.
SIMAITIS REALTY
Insurance — Income Tax
2951 W. 63rd Street — 436-7878

JAU LAIKAS PIRKTI
7 kamb. gražaus mūro labai švarus bungalow ir 2 auto mūro garažas. Naujas šildymas ir elektra. Arti Paramos. $24,400.
Biznio prekybai, restoranai ar ofisui, didelis patogus mūras ant plataus sklypo Marquette Pke. $42,900.
17 metų 6 kamb. liuksus mūro namas ir 2-jų auto mūro garažas "Radiant" šildymas, Daug ekstra priedų. Greit galima užimti. Arti parko ir bažnyčios. $32,900.
Modernus 2-jų butų mūro namas ir garažas. Dideli kamb. Švarus iš lauko ir viduj. Marquette Pko centre. $35,000.
Gražus platus sklypas ir garažas Marquette Pke. Vertingas pirkėjui.
VALDIS REAL ESTATE
2625 West 71st Street
Tel. 737-7200 arba 737-8884

DĖMESIO!
ĮSIGYKITE LIETUVIŠKAS VĖLIAVELES
Visuose lietuviškuose namuose turėtų būti lietuviška vėliava. Nėra vietos dažnai didesnei vėliavai iškabinti, bet galima laikyti mažą vėliavaitę ant radomojo stalo. Galima ir net padaryti gražią kombinaciją su Amerikos vėliavuke. Dienraščio "Draugo" administracija gali pristatyti tokias mažas, gražias vėliavukes, kad Lietuvos vėliava plevėsuotų Jūsų namuose.
Tokios vėliavos kainuoja po $1.50, (reikia pridėti 8 centus mokesčių ir 50 cent. už persiuntimą, jei gyvenate Illinois valstybėje). Užsakymus siųskite "DRAUGAS", 4545 W. 63rd Street, Chicago, Ill. 60629

"MŪSŲ ŠOKIAI".
Išleido Lietuvių Tautinių šokių Institutas (antroji laida) 1976 metais Chicagoje.
Gausma DRAUGE, 4545 West 63rd Street, Chicago, Illinois 60629. Kaina $4.00. Užsakant prideti 21 centą už persiuntimą. Illinois gyventojai moka 5% mokesčių.

HELP WANTED — VYRAI

Machine Repair Man
We are looking for an experienced Multi spindle automatic Davenport, New Briton operator, to make simple replacement parts. Opening on 1st shift. Excellent starting salary and benefits. Qualified persons please call
TEL. — 967-4551
or apply in person
GOULD, INC.
(Valve & Fittings Div.)
6300 W. Howard St. — Niles

MAINTENANCE PERSON
NEEDED FOR LIGHT MAINTENANCE WORK
(Retiree Welcome) Some Outside Work. Early morning hours - Monday thru Friday. Benefits include: Uniforms, Meals, Vacation and Insurance. Flexible hours - Call or apply between 2 and 4 P.M.
PHONE — 620-8329

MEN'S TIE FACTORY
Loop Location — Needs Help in Machine Label Dept., Pressing Department and Other Departments. Will Train.
Call JACK — 427-4686

HELP WANTED — MOTERYS

Wanted — Good Seamstress
Full or part time. Understand use of Power machine and speak English. — Call for appointment:
MIVO — 663-1987

VYRAI IR MOTERYS

KITCHEN HELP WANTED
Italian restaurant — day and night.
COOKS AND SALAD GIRL
Apply at once:
ROCCO'S TRATTORIA RESTAURANT
3929 West 95th Street
Evergreen Park, Illinois

NAMUOMOJAMA — FOR RENT
Išnuom. 4 kamb. moderniškas butas Marquette Parko centre.
Tel. 476-8172 arba 349-7780

6001 N. KENMORE AVENUE
Studio & 1 Bdrm. Apartments
RENTALS FROM $155-200
Modern Elevator Building. Reserved prkg. at additional charge. 1 Block to "L" & Lake. Free Heat. Closed Circuit Security Systems.
AVAILABLE IMMEDIATELY
For Appt. Call — 275-4749

PARDAVIMUI
TRAVEL TRAILER
1977 28 ft. Never used, air con'd, self contained. Many extras. 3 year Warranty. Original cost $8,500. Sacrifice due to death. $5,600.
275-8610

ĮSIGYKITE DABAR

Marian shrines of the Amerikas
Parašė Titus Narbutas
Įdomi knyga anglų kalba, verstas iš lietuviško leidinio, kurią neketų kiekvienam perskaityti.
Atsekant Marijos kultą nuo pirmų misionierių, čia aprašomos svarbiausios Pietų, Centro ir Šiaurės Amerikos ir Marijos šventovės.
Knygoje gausu iliustracijų, kurių tarpe yra net du šiluvos Marijos statulos Washingtone paveikslai ir platus naujausios JAV šventovės bei joje esančio lietuvių koplyčios aprašymas.
Knyga patraukliai ir rūpestingai išleista, gausaus DRAUGO kaina $3.50.
Ta pati knyga ir gausesnė ir lietuvių kalba. Jos kaina $5.00.
Illinois Stato gyventojai pats kainos turi prideti 5% mokesčių.

Žmogus ir jo namai

Namai palaiko žmogų per visas dangaus ir žemės audras

P. GAUCYS

(Pabaiga)

Pagaliau minimas žmogus gali čia miegoti, nes miegoti tegalima tik uždaroje, saugioje erdvėje, kur nėra ne tik jokių pavojų, bet ir paprasčiausių trukdymų, kur žmogus gali atsiduoti sau pačiam ir neturi reikalo ko nors saugotis. Nesigilinant į smulkmenas, reikia pasakyti, kad guolis turi taipgi didelę reikšmę žmogaus gyvenime, nes guolyje sustiprintu būdu pasikartoja namų globojantis veiksmas. Lova yra absoliutaus saugumo vieta, iš kurios, atrodo, nutolo viso pasaulio triukšmas, kur išjungiami iš žmogaus gyvenimo rūpesčiai ir įtempti darbai. Kai žmogų apima miegas, jis gali ramiai ilsėtis, nes nebėra nieko, kas jam grėstų, ir tada jis įžengia į savo sielos giliausią lygį. Iš ryto jis vėl atbunda pasilsėjęs ir sugrįžta į objektyvių tiesų pasaulį.

Dar su didesniu griežtumu galime tvirtinti: išorės nuo namų pasaulyje žmogus atsiduria nedraugiškoje ir keistoje erdvėje, kuri jį puola ir jam graso. Ten jis yra erdvės akivaizdoje, savotiškoje nuolatinėje defenzyvoje. Erdvė vis tebėra svetima aplinka, kurioje žmogus atsiduria.

Visai kitokia būklė namineje erdvėje. Ji nestovi priešais žmogų, bet žmogus mato savė į ją priimtą ir esantį palankioje aplinkumoje. Jis įeina į tą erdvę, jaučiasi jos priimtas ir susilieja su ja. Tai tam tikru būdu jo erdvė, jam priklausanti, su kuria jis gali susitapatinti. Galima pasakyti: gyventi namuose tai reiškia turėti erdvę, kuri žmogui neduodama kaip kažkas išorinio, su kuriuo gali kaip tinkamas elgtis, bet kurioje žmogus taip susilieja su ta privačia erdve, kad, nepaisant prieštaringo objekto ir subjekto, susitapatina su ja.

Eina kalba apie nuosavą erdvę. Žmogus jaučia savo butą ne kaip svetimą nuosavybę, o kaip jam pačiam priklausančią, kaip dalį jo paties. Žmogus yra jo namai. Namai mum priklauso ypatingu būdu, visai kitaip, negu mum priklauso išorinis daiktas. Žmogus yra susijungęs su namais daug gilesniu būdu. Namai iš tikrųjų turi sakralinį pobūdį. Ir tik todėl suprantama, kodėl sauvališkas įsiveržimas į namus išgyvenamas kaip namų ramybės sualužymas, kaip rimtas smurtas. Tuo pačiu suprantame ūkininko aštrų jautrumą, kai kas svetimas pereina per jo lauką. Ir ne tiek dėl galimos žalos, kiek dėl jo asmens įžeidimo.

Tik turėdami šitokį pagrindą, galime suprasti, ką reiškia turėti būstą, ir suprantame, kad tas būsto turėjimas nesiduoda suprantamas savaime, kad turi būti išmoktas gal net vargingų pastangų išdava. Ir nors žmogus tegali įvykdyti savo žmogišką paskirtį kaip gyventojas, turįs namus, būtų visiškas žmogaus prigimties ignoravimas, pretenduojant žmogų aptarti vien kaip gyventoją. Žmogus turi išeiti į priešišką gyvenimą, kad įvykdytų savo aukštą paskirtį ir atliktų savo didžius darbus. Namuose nesirealizuoja žmogaus gyvenimo didybė. Tačiau, norint įvykdyti šią paskirtį, jam reikia, kaip priešingo ašigalio, jo namų globojančio pasaulio, į kuriuos sugrįžta ir iš kurių vėl išeina. Jeigu senoje krikščionių tradicijoje žmogus buvo laikomas nepavargstančiu keliautoju, mes dabar galėtume jį aptarti kaip pastovų gyventoją. Arba trumpai: žmogus kaip keliautojas ir kaip nuolatinis gyventojas. Vien šiose dvigubose sąlygose realizuojasi žmogaus likimas.

Prie to turime prijungti antrą veiksnį: būtų per drąsu tikėti, kad žmogus savo namuose gali rasti galutinį saugumą. "Kiekvieniem namam, —sako Saint-Exupery —graso pavojus". Ir jeigu namus laikysime žmogiškos tvarkos įkūnijimu, turėsime atsiminti, kad kiekviena tvarka vargingai iškovojama iš chaoso jėgų ir sugriūva, jeigu ji neginama visad skirtingais būdais nuo naikinančių gaivalų. Kafka savo novelėje "Pastatas" įspūdingai pažymėjo faktą, kad kiekviena pastanga į galutinį saugumą veda į beviltišką ir visad atsinaujinantį sielvartą. Kiekvieni namai tėra vien laikinis prieglobstis ir vėliausia su mirtim žmogus turės juos apleisti, nors namai būtų buvę ir tvirčiausi bei saugiausi.

Tuo būdu namų nesunaikinamumas yra iliuzija. Ir mūsų gyvenimo patirtis mum rodo, kiek namų ir kiek tvarkų buvo sugriauta ir kokios katastrofos žmonėm ir toliau gresia. Egzistencialistai teigia, kad žmogus patalpintas niekybėje, gyvena visiškam nesaugume. Tačiau žmonės vis tebesistato namus ir grindžia savo gyvenimą juose, nepaisydami egzistencialistų ir kitų kraštutinių modernistų pašaipų. Todėl mes ir klausiame: iš kur žmogus ima drąsą ir teisę tęsti tą abejotiną darbą? Ar tai daro iš užsispyrimo, kaip Camus'o Sizifas? Ar nebūtų protingiau visiškai išsižadėti tokių tuščių pastangų?

Tai gilus klausimas, paskutinis, lemiantis mūsų gyvenimo klausimas, reikalaująs visų mūsų rimtumo ir atsakomybės. Prof. O. F. Bollnowas, nepaisydamas galimų patyčių, šitaip atsako: "Jeigu žmonės, nežiūrint visų karčių patyrimų, nežiūrint visų pavo širdies yra įsitikinę, jog šios saulio baisenybių, tebestato namus, tai reiškia, kad gilumoje sapastangos nėra tuščios, kad šventai tiki esą apsaugomi, ir tas jausmas jiems duoda reikalingas jėgas". Mūsų minėtas Bachelardas klausia: "Ar paukštis lipdytų lizdą, jeigu neturėtų instinktyvaus pasitikėjimo pasauliu?" Ir tai, kas tinka paukščiui, taip pat tinka ir žmogui. Mes jame gyvename su įgimtu pasitikėjimu". Tik su tokiu pasitikėjimu tegalima statytis namus.

Tokio pasitikėjimo galimumas yra paskutinė žmogaus gyvenimo paslaptis. Tą galimumą Bollnowas vadina metafizine patirtim. Ši patirtis duoda žmogui, nepaisant visų katastrofų, ne tik jėgą, bet ir pareigą statyti namus, nes tik turėdamas namus, ir kaip jų gyventojas, jis tegali tapti pilnutiniu žmogum. Be namų žmogus yra pabaisa, pabėgėlis be tikslo ir be poilsio.

Vien tik per namus žmogui pavyksta atsistoti pasaulyje. Ir to tvirtumo reikia pasiekti, nepaisant visų kliūčių, nes tik juose žmogus tegali būti žmogum pilna to žodžio prasme.

FILMAS APIE ŠV. PRANCIŠKŲ

Sena italė verkė iš džiaugsmo. Savo juodose į bažnyčią einamose drapanose apsirengusi, ji atvyko į Asyžių, metinių Šv. Pranciškaus atlaidų. Taip ji darydavo jau daug metų, bet ką ji dabar pamatė, ji nedrįso net sapnuoti. Dvyliktą valandą pradėjo gausti senosios Romos Minevros bažnyčios varpai, į Piazzą del Comune aikštėje pasipylė šimtai balandžių ir ten, paukščių debesių apsuptas, stovėjo besišypsąs Šv. Pranciškus ir kalbėjo su paukščiais. "Bellissimo!" — apsiverkė iš džiaugsmo sena italė, pamačiusi šv. Pranciškaus "stebuklą", nežinodama, kad šis "stebuklas" yra inscenizuotas, nes flamų BRT televizija suka filmą apie šv. Pranciškų.

Iš pradžių ši scena buvo numatyta filmuoti už miesto laukuose, kur Antverpeno zoologijos sodo ornitologo patarimu dvi savaites buvo barstomas paukščiams lesalas, kad priviliotų juos ten susirinkti, bet Asyžiaus paukščiai rasdavo sau pakankamai maisto plačiuose Umbrijos slėnyse, tuo barstomu jiems lesalu nesusidomėjo. Tai gi, prisiėjo tą sceną suruošti Asyžiaus miesto aikštėje, kur balandžiai jau senai lesinami ir įpratę susirinkti.

Filmas "Asyžius Pranciškaus pėdomis" sukamas Asyžiaus mieste, kiek pakeitė ir to miesto vaizdą. Šv. Pranciškus ir jo pasekėjai, apsirengę rudais sutonais, priminė senus vargingus laikus, o šokinėjantys paukščiai priminė ir dabar tų senų dienų įspūdžius. Filmas buvo suktas tris savaites ir tris savaites artistai lakstė basi ant kietų įkaitusių akmenų ir plytų ir tas jiems buvo ne juokai. Tačiau jie to neparodė.

Tai nebus tik paprastas filmas, bet poetiškas ir biografinis, kuris vers manyti, kad šv. Pranciškus dar tebegyvena. Filmas bus pradėtas rodyti prieš Kalėdas. **A. T.**

Šilų kronika

Etimologai jau seniau domisi, ar visuomeniniai vabzdžiai, pavyzdžiui bitės, savarankiškai tarnauja vieni kitiems. Manoma, kad bitės darbininkės instiktas skatina ištikimai tarnauti motinėlei ir jos palikuonims. Neseniai buvo atlikti laukinių bičių (Lasioglossum zephyrum) tyrinėjimai. Paaiškėjo, kad motinėlė priverčia kitas bites jai tarnauti. Šių bičių motinėlė yra labai aktyvi ir kartu stato lizdą. Buvo pastebėta, kad ji stengiasi įstumti bites darbininkes kuo giliau į lizdą, kur jos turi rūpintis vidaus įrengimu ir maistu. Be to, motinėlė terorizuoja kitas bites, nuolat jas stumdo ir suėda kiaušinėlius, kuriuos retkarčiais padeda bitės darbininkės. Žodžiu, gal ir yra altruizmo bičių pasaulyje, bet jis gerokai sutvirtinamas prievarta.

Mškn.

A. † A.

ESTELLE J. SHAULIS

Pagal tėvus Jankauskas-Young

Gyveno Beverly Shores, Indiana.

Mirė rugpiūčio 1 d. 1977 m., 2:30 val. ryto, sulaukusi 66 m. amžiaus.

Gimė Illinois valstybėje.

Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Vincent, Beverly Shores, Indiana, Town Board pirmininkas, sūnus James, marti Mary Kay, duktė Cynthia, žentas Joseph Meegan Jr., 6 anūkai: Robert, Kim, Daniel, Therese, Elizabeth ir Joseph III, sesuo Pauline O'Connor, švogeris kun. John Shaulis, 4 švogerkos: vienuolė Ses. Aloysa, I.C., Helen Shaulis, Mary Kasper ir Verna Shaulis, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Cardinal Mundelein Knights of Columbus Women's Auxiliary, Beverly Shores Liet. klubai, Volunteer Fire Dept. Beverly Shores Women's Auxiliary ir buvo sekretorė Beverly Shores Dunes Women's Club.

Kūnas bus pašarvotas antrad., rugp. 2 d., 2:00 val. popiet, Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 West 71st Street.

Laidotuvės įvyks ketvirtad., rugpiūčio 4 d. iš koplyčios 9:00 val. ryto bus atlydėta į Švč. Mergelės Marijos Gimimo parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero liet. kapines.

Nuliūdę: Vyras, sūnus, duktė, marti ir žentas.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus — Tel. 476-2345

Mylimai motinai Lietuvoje mirus,

LIUCIJAI EITMINAVIČIŪTEI

nuoširdžiausią užuojautą reiškiame.

Marija Markutienė
Janina Jakševičienė
su šeimomis

IEVUTĘ KASNIONIENĘ

Jos tėveliui Lietuvoje mirus, užjaučia

Petras ir Elzbieta Anužiai
Jonas ir Valė Pleiriai
Liūdas ir Rūta Arbai

A. † A. SOFIJA BAUŽIENĖ

Gyveno Detroit, Michigan.

Mirė rugp. 1 d., 1977 m., 5:15 val. ryto, sulaukus 65 m.

Gimė Lietuvoje, Sudargo miestelyje, Šakių apskrityje. Amerikoje išgyveno 28 metus.

Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Jurgis, sūnus Vytautas, duktė Nijolė, žentas Carl Feeman, 6 anūkai: Regina, Edmundas, Rasa, Audra, Nicolė ir Liana, 2 seserys Elena Bočkienė ir Stasė Kananavičienė su šeimomis, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė B.A.L.F.'o organizacijai.

Kūnas pašarvotas Val Bauža koplyčioj, 1930 — 25th St., Detroit, Mich. Laidotuvės įvyks ketvirtad., rugp. 4 d. iš koplyčios 9:30 val. ryto bus atlydėta į Šv. Antano parap. bažnyčią, kurioj 10 val. įvyks ged. pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Holy Sepulchre kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Vyras, sūnus, duktė, žentas ir anūkai.

Laid. direkt. Jolanda Bauža-Zaparackienė, tel. 554-1275.

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktoriai
6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

Mylimai motinai Lietuvoje mirus,

ANTANUI KATILIUI

reiškiame nuoširdžiausią užuojautą.

Arnoldas ir Rūta Končiai

A. † A. SOFIJA REIMANAS

Gyveno 3252 S. Morgan Street, Chicago, Illinois.

Mirė birželio 25 d., 1977, sulaukus 90 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje.

Pasiliko dideliame nuliūdime sesuo ir giminės Lietuvoje ir Amerikoje.

Laidotuvės įvyks treč., rugp. 3 d. Archer Woods kapinėse, 88 ir Kean Ave., Willow Springs, Ill. 10:30 val. ryto prie kapo bus atlaikytos laidotuvių apeigos.

Gedulingos šv. Mišios už velionės sielą bus atnašaujamos Šv. Jurgio bažnyčioje — laikas bus pranešta vėliau.

Giminės prašomi atsilieptі arba turintieji žinių apie velionės gimines prašomi pranešti laid. direkt. Tonui Labanauskui, Phillips-Labanauskas koplyčioje, 3307 S. Lituanica Ave., tel. YA 7-3401.

Giminės, draugai ir pažįstami kviečiami dalyvauti šiose laidotuvėse.

Laidotuvių direktorius Phillips-Labanauskas. Tel. YA 7-3401

ŠVENTOS MIŠIOS LIETUVIŠKAI

Visos nekeičiamos šv. Mišių dalys yra atspausdintos vienoj labai gražiai išleistoj knygelėje. Su šia knygele kiekvienas gali labai lengvai sekti naująsias šv. Mišias.

Kai kunigas ar lektorius ateskaito kintamąsias dalis, Jūs šioj knygutėje galite sekti visas nekintamąsias šv. Mišių dalis. Teks-

Taip pat rasite rinkinį dažniausiai giedamų šv. Mišių metu ąs atsimbimus raldėnis.
giesmių. Tai labai maudinga knygelė.

Užsisakykite šį šv. Mišių vadovą lietuvių kalba.

Užsisakykite šį naują šv. Mišių vadovą lietuvių kalba.

Kaina 50 centų. 10% nuolaida, perkant 50 kopijų; 25% nuolaida, perkant daugiau kaip 50.

Rašykite šiuo adresu:

DRAUGAS
4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

• TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St. Tel. GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero TOwnhall 3-2108-9

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Supažindinkime Amerikiečius su mūsų tautos kančiomis ir tikinčiųjų persekiojimu —

THE VIOLATIONS OF HUMAN RIGHTS IN SOVIET OCCUPIED LITHUANIA, a report for 1976.

Knyga dokumentuota ir akademiškai paruošta. 160 pusl. Išleido JAV LB Krašto Valdyba. Kaina $4.25 su persiuntimu. Gaunama: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Il 60629

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

BOVYDAS P. BAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 South California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4606-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai..

ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS
3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS G. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNŪS
2514 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-0672
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11029 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS
4446 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-0572

POVILAS J. RIDIKAS
3934 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN
3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS - BUTKUS
1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1005

Gėlės visoms progoms
REWERLY HILLS GĖLINYČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0659 ir PR 8-0694
Taip pat naujoji Barbaros ir Gene Drishių krautuvė.
THE DAISY STORE
3918 Southwest Hwy., Oak Lawn
Tel. 499-1310

Perskaitę "Draugą", duokite jį kitiems.

APIE MUS

× **Ateitininkų sendraugių stovykla** Dainavoje prasidėjo liepos 31 d. ir baigsis ateinantį sekmadienį. Iš Chicagos yra išvažiavusių daug ateitininkų su šeimomis, o savaitgaliui žada dar daugiau nuvažiuoti.

× **Alta, Lietuvos Vyčiai, PLB, Estų** tarybos komitetas, Laisvojo Pas. Latvių federacija ir Vlikas remia Pabaltiečių rengiamą demonstraciją Washingtone, D. C., rugsėjo 24 d. Demonstracija bus ryšium su Belgrade vykstančia konferencija, kurios dėmesį norima atkreipti į pavergtų tautų troškimus. Demonstracijų parengimui reikalinga kiekvieno pagalba.

× **Archit. Egidijus J. Valaitis** iš Los Angeles, Calif., tarnybos reikalais lankėsi Floridoje, o grįždamas porai dienų buvo sustojęs Chicagoje aplankyti savo motinos, brolių, seserų ir kitų artimųjų. Ta proga jis aplankė ir "Draugą", kur jo tėvelis a. a. J. Valaitis ilgus metus buvo reikalų vedėjas.

× **Dr. K. Girnius** dalyvaus LF bičiulių studijų ir poilsio savaitėje Dainavoje ir skaitys paskaitą apie dabarties moralės filosofiją Lietuvoje. Gerai pažįstant nuotaikas ir sąlygas okupuotoje Lietuvoje yra įmanoma pagalba tėvynėje likusiems ir savo identiteto nepraradusiems lietuviams. Poilsio savaitė vyks Dainavoje rugpiūčio 7-14 d.

× **Delija Valiukėnaitė** Tabor Farm, Sodus, Mich., įvykstančiame Santaros - Šviesos suvažiavime rugsėjo 8-11 d. nagrinės "Išeivijos lietuvių literatūros kritiką iš anglo-amerikiečių perspektyvos pažvelgus".

× **A. a. muz. K. Steponavičiaus** mirties metinėse liepos 30 d. Jėzuitų koplyčioje, Chicagoje, šv. Mišias atnašavo kun. J. Vaišnys, giedojo sol. Al. Brazis, dalyvavo "Pirmyn" choro nariai ir kiti artimieji. Velionio našlė Alė ir duktė Ramona dalyvius pakvietė pusryčiams į savo namus.

× **Bronius Juodelis,** Švietimo tarybos pirmininkas, dalyvaus Lietuvių mokytojų ir jaunimo studijų savaitės Dainavoje programoje ir skaitys paskaitą tema "Lietuviškos mokyklos iš arti ir iš toli". Studijų savaitė prasideda rugpiūčio 14 d.

× **Lengvosios atletikos** pirmenybės, ruošiamos Šiaurės Amerikos liet. sporto s-gos vadovybės, įvyksta rugpiūčio 13-14 dienomis, prie Toronto, Kanadoje. Į jas ruošiasi vykti ir Chicagos lietuviai lengvaatletai.

× **Vytautas Strolia,** žinomas muzikas, pakviestas skaityti paskaitą tautinių šokių vadovų kursuose, kurie įvyksta rugpiūčio 21-28 dienomis Dainavoje. Jo paskaitos tema — "Lietuvių tautinių šokių muzika".

× **Leokadijos Braždienės, delikatesų parduotuvė ir valgykla,** 2617 W. 71 Str., tel. 778-2030, po atostogų perorganizuota ir atidaryta: aprūpina įvairiais skaniais ir maistingais valgiais kasdien nuo 9 v. ryto iki 7:30 val. v., išskyrus sekmad. ir pirmadienį. (sk.)

× **A. a. Leonardo Šimučio surinkta dokumentinė medžiaga — kaip Amerikos lietuviai laimėjo Washingtono užtarimą pavergtai Lietuvai ir kaip siekė išlaisvinti Lietuvą, yra paskelbta knygoje "Amerikos Lietuvių Taryba". Knyga kainavo 10 dol., dabar ją "Drauge" galima gauti už 3.35 dol. su persiuntimu.** (pr.)

CHICAGOS ŽINIOS

NUKRITO HELIKOPTERIS

Chicagos Meigs aerodrome helikopteris, kuriuo skraidinami keleiviai miesto pasižiūrėti, sekmadienį popiet, vos pakilęs, krito į žole apaugusią vietą. Pilotas ir du keleiviai sužeisti, bet lengvai. Krito maždaug iš 25 pėdų aukščio.

GYDYMAS

Dr. John H. Knowles, Rockefellerio fondo prezidentas, dienraščiui "Chicago Tribune" duotame pasikalbėjime pabrėžė, kad gydytojai ima perdidelį mokestį už savo patarnavimus. Taipgi jis iškėlė, kad nemažai daroma nereikalingų operacijų. Pacientus papeikė, kad jie turi perdaug svorio, kad kurie perdaug vartoja alkoholio.

AUTOMOBILIŲ VAGYS

Chicagoje per metus pavagiama apie 48,000 automobilių, sudarant nuostolių apie 44 mil. dol. Kriminalinės gaujos yra įsijungusios į automobilių vogimą. JAV-se kas 32 sekundės pavagiamas automobilis. Iš viso per metus JAV-se pavagiama apie 1,000,000 automobilių.

18,000 DOL. MERGAITEI

Dina Trianfollides, graikė mergaitė, susilaukė ypatingo prielankumo iš savo tautiečių Chicagoje. Jos gydymui suaukojo 18,000 dol. Graikijoje jai esant lopšy, apvirto nešiojama žibalinė krosnelė ir ją sunkiai apdegino. Ją gydant ir taisant sužalojimus buvo padaryta per 20 operacijų. Galutinai ji iš Atėnų buvo atskraidinta į Chicagą, kur ją visiškai pataisė plastinė chirurgija. JAV graikai suaukojo tūkstančius dol.

KIEK REIKIA SAULĖS?

Chicagos sveikatos komisionierius dr. M. C. Brown perspėja, kad pergausus saulinimasis kietina ir raukšlėja odą ir gali būti odos vėžio priežastis. Saulė žmogui naudinga, bet jos užtenka kiek gaunama pabuvus 10-15 min. saulėtoj dienoj nepridengta galva.

KABUKI TEATRAS

350 metų senumo Kabuki teatras rugsėjo mėnesį duos spektaklius Auditorium teatro salėje, Chicagoje.

× **Violetos Karosaitės,** žinomos baleto aktorės ir pianisto V. Puškoriaus koncertas įvyksta spalio 2 d., Jaunimo centre.

× **Prof. dr. kun. P. Ragažinskas,** Central, N. M., yra nuolatinis "Draugo" rėmėjas ir kasmetinis Garbės prenumeratorius. Ir šiais metais, pratęsdamas prenumeratą, atsiuntė 100 dol. ir tuo dosniai parėmė savo dienraštį. Nuoširdžiai dėkojame.

× **Dan Martinkus,** Baltic Village Rental Units Lots & Homes for Sale savininkas, Sunrise Beach, Missouri, mokėdamas "Draugo" prenumeratą, pridėjo ir auką — 12 dol. Nuoširdus ačiū.

— **"Senieji Lapinai"** — žinomas skautų vienetas, Bostone paminėjo savo 25 metų veiklos sukaktį. Iškilmės vyko Česlovo ir Laimos Kiliulių vasarvietėje. Šiuo metu būrelyje priklauso 13 aktyvių narių, o per skilties eilės praėjo 40. Jų tarpe yra žymių žmonių. Daugelis jų atsiuntė savo sveikinimus. Prisiminta skautavimo dienos, kai kurie nariai papasakojo savo atsiminimų. Peržvelgta būrelio praeitis nuotraukomis ir skaidrėmis. Šiuo metu būrelyje vadovauja Gintaras Čepas.

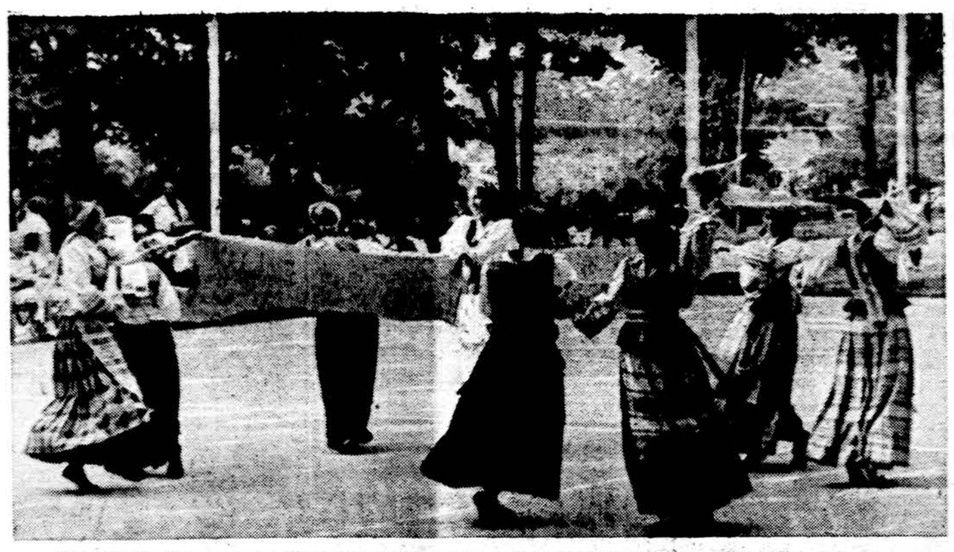

"Liepsnos" šokėjos šoka "Lietuvos atsiminimų" radi jo gegužinėje, Estų Parke, New Jersey

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **Egzekutyvinio darbo komiteto** posėdis įvyko liepos 23 d. 11 val. ryto Dievo Apvaizdos kultūros centre, Southfield, Mich. Latviai ir estai pranešė, kad jų spauda jau rašo apie Pabaltiečių, žygį už žmogaus teises. Taip pat jau įteikė aukų iš jų organizacijų. Buvo diskutuojama apie pasirodymus. Bus pakviesta dalyvauti tik viena grupė iš kiekvienos tautybės. Sekantis posėdis numatytas rugpiūčio 11 d. 6:30 v. v. Dievo Apvaizdos kultūros centre Southfield, Mich.

— **Kongresmanas Robert K. Dornan,** (Santa Monica, Calif.), energingai ieško cosponserių savo įneštai rezoliucijai, reikalaujančiai prezidentą imtis akcijos išlaisvinti Pabaltijo valstybes. Jau keli kongreso nariai pranešė Leonardui Valiukui, kad Dornan kelis kontaktavo ir kad jo rezoliuciją jau keli remia.

— **New Yorko ir** apylinkės lietuvių moterų organizacijos ruošiasi spalio 23 d. paminėti 70 metų sukaktį nuo pirmojo lietuvių moterų suvažiavimo Kaune. Pagrindinė kalbėtoja bus Pasaulio liet. katalikių organizacijų sąjungos valdybos vicepirmininkė Marija Lūšienė. Kartu bus paminėta rašyt. Šatrijos raganos 100 m. gimimo sukaktis. Apie ją kalbės S. Vaiulkienė. Rašytoja Kotryna Graudienė paruoš montažą iš Šatrijos Raganos raštų. Režisuos Aktorius Vitalis Žukauskas.

— **Asta Marija Grakauskaitė,** viena iš Los Angeles veikliųjų mergaičių lietuviškame gyvenime, šiais metais baigė UCL universitetą ir gavo BS laipsnį iš biochemijos. Rudeniui jau vėl priimta į USC (University of Southern California) farmacijos fakultetą tęsti pasirinktosios specialybės tolimesnes studijas. Asta Grakauskaitė yra veikli organizatorė. Yra Lietuvių Jaunimo sąjungos pirmininkė. Priklauso Ateitininkų sąjungai ir yra vietos kuopos sekretorė. Priklauso ir Lietuvių Bendruomenei ir apylinkės valdyboje yra vicepirmininkė jaunimo reikalams. Iškylančiuose visuomeniniuose reikaluose visuomet randa laiko ir aktyviai dalyvauja.

— **Dr. Petras Pamataitis,** Santa Monica, Calf., liepos 20 d. Los Angeles "Herald Examiner" dienraštyje paskelbė laišką, kuriame rašo, kad prez. Carteris, Ugandos Idi Amin ir Rusijos Brežnevas užsitikrino savo vietą pasaulio istorijoje: pirmasis — kaip kovotojas už žmogaus teises, kiti du — kaip žmogaus teisių paneigėjai. "Idi Amin terorizuoja ugandiečius", rašo Pamataitis, "Leonidas Brežnevas didžiulėje Sovietų imperijoje persekiojimo taikiniais yra pasirinkęs žydus ir pavergtuosius nerusų tautos žmones, ypač lietuvius, latvius ir estus.

Visi sutaria, kad didžiausią pasipriešinimą Sovietų priespaudai rodo Lietuvos žmonės pabėgimais, susideginimais, demonstracijomis, kolektyvinėmis peticijomis ir labai gerai organizuota pogrindine spauda. Šiuo metu Lietuvoje pasirodo penki pogrindiniai leidiniai. Pabaltijo tautų žmonės kovoja už tautinį išlikimą. Ar mūsų vyriausybė, laisvoji spauda ir visi geros valios žmonės neturėtų aktyviai šios kovos paremti?" Tą patį dr. P. Pamataičio laišką atspausdino ir "Santa Monica Evening Outlook" dienraštis. Tik čia iš penkių pogrindžio laikraščių išvardinti "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika", "Aušra" ir "Tiesos Kelias".

— **Pabaltiečių žygio už žmogaus teises egzekutyvinio komiteto** narys rugpiūčio 5 d. 1 val. po pietų turės posėdį su Rick Merryman jo būstinėje Washington, D. C. Rick Merryman yra Department of Interior atstovai ir tvarko demonstracijų leidimus. Leidimai demonstracijoms yra gauti, tai bus kalbama apie žygio eigą.

— **Lietuvių našlių karalienės** rinkimai bus lapkričio 6 d. So. Bostone, Liet. piliečių draugijos salėje. Kartu įvyksta ir banketas, kurį ruošia "Sandaros" moterų klubas.

OKUP. LIETUVOJE

— **A. a. Uršulė Tumėnaitė-Rapolienė,** gimusi Paduščio k. Antalieptės valsčiuje, mirė Elvenių kaime, Dusetų valsčiuje, kur ji nuolat gyveno, sulaukusi 86 metų amžiaus. Paliko du sūnu ir kitas gimines Lietuvoje ir Amerikoje.

— **Simono Stanevičiaus** pasakėčios perspausdintos ir išleistos nauju leidiniu. 33 pusl. iliustracijos dailininko A. Kučo.

— **E. Budreika,** istorikas, paruošė populiarų veikaliuką apie Vilniaus pilis. 47 pusl., informacinis leidinys išleistas Vilniuje.

— Apie **Punios šilą** studijinį veikalą paruošė grupė botanikų ir miškininkų.

— **Jono Dovydaičio knygą** "Pavojų ieškotojai", išverstą į rusų kalbą, išleido "Sovetskij pisatel" leidykla. Į rusų kalbą romaną ir vieną apysaką išvertė V. Dombrovskaja.

— **Rulvių maro reikšmės** aptikti Alytaus, Elmininkų, Rumokų, Joniškėlio, laukuose. Daromos priemonės kenkėjus išnaikinti.

— **Lenkų foto paroda** buvo suruošta Vilniuje.

— **Literatūros ir meno** respublikinės premijos paskirtos: dailininkui K. Bogdanui, kompozitoriui S. Vainiūnui, liaudies artistei B. Grincevičiūtei, dail. A. Kučui, poetui Eugenijui Matusevičiui už poezijos rinkinį "Žalios metų salos".

— **Mokslo respublikinės premijos** paskirtos: lituanistams: K. Ulvydui, V. Ambrasui, A. Valeckienei, N. Sližienei, V. Urbučiui, J. Pikčlingiui.

— **Mokslo ir technikos premijos** paskirtos: P. Baderiui, A. R. Baltrušaitienei, A. Grinkevičiui, V. Minkui, A. Reiniui, J. Skukauskui, G. Čarneckienei, K. Blaževičiui, V. Maldžiūnui, V. Zaukai, J. Veckai, Z. Vagoniui, Č. Meškauskui, E. Vilkui, R. Plečkaičiui, D. Poškui ir keliems asmenims rusiškomis pavardėmis.

— **A. a. mokytoja Emilija Kudirkienė,** ilgus metus iškentėjusi Sibiro koncentracijos stovyklose, su palaužta sveikata buvo grįžusi į Lietuvą ir birželio 20 d. mirė. Palaidota Šakių parapijos kapinėse su religinėmis apeigomis.

— **Sovietinės Lietuvos** prorusiška vyriausybė padėkojo okupuotos Estijos rusų teatrui už gastroles Lietuvoje, kurios tarnavo rusinimo reikalams. Šia proga Estijos rusų teatras buvo apdovanotas "garbės raštu".

KANADOJE

— **"Rūtos" klubas** Montrealyje suruošė giros ir sūrio pobūvį iš Šv. Žemės grįžusiam klubo sąskaitininkui Juliui Jurėnui, kuris vysk. V. Brizgio ekskursijoje aplankė Liurdą, Romą, Graikiją ir Šv. Žemę. Susirinkusiems, kurių buvo per 60, labai vaizdžiai papasakojo įspūdžius iš savo įdomios kelionės. — Klubo pirm. J. Adomaitis su žmona Maryte poilsiui išvažiavo į Cape Codą.

— **"Bloor West Villager"** mėn. raštis liepos mėnesio numeryje įdėjo tris nuotraukas iš lietuvių gyvenimo. Jame matyti: L. Morkūnaitė, kaip pažangiausia 1976-77 m. m. mokinė Humbercrest gimnazijoje, vaikų šokėjų grupė, Marija ir Alfonsas Gačioniai, atšventę 60 metų vedybinę sukaktį.

— **Parlamento atstovas** dr. S. Haidaszas praneša, kad jo pateikta rezoliucija Belgrado konferencijos klausimu buvo vienbalsiai priimta Kanados parlamento. Rezoliucijoje sakoma: "Kanados parlamentas skatina Helsinkio aktą pasiraišiusias šalis ištikimai respektuoti žmogaus teises bei su tuo susijusias tarptautines sutartis ir išreiškia kanadiečių susirūpinimą priespauda bei persekiojimu žmonių, norinčių pasinaudoti pagrindinėmis savo teisėmis. Panašią rezoliuciją priėmė ir Kanados senatas, kuriam projektą pateikė sen. P. Yuzyk.

— **Anapilio Moterų Būrelio** rengiamos parodos: rugsėjo 17 ir 18 d. d. — Adelės Abromaitienės ir Reginos Abromaitienės lapų, gėlių derinių paveikslai, iliustracijos, atvirukai ir Adelės Katelienės medžio šakų dirbiniai. Spalio 29 ir 30 d. d. — Irenos Šimonelienės iš Montrealio paveikslų ir Sofijos Pacevičienės keramikos paroda.

— **Maironio mokyklos Toronte** vedėjas Jonas Andrulis praėjusį pavasarį iš tų pareigų pasitraukė. Toje mokykloje jis dirbo kaip mokytojas ketverius metus, o kaip vedėjas — 15 metų. Mokyklos vedėjo pareigas perėmė ilgametis jos mokytojas Vytautas Bireta, kuris baigęs Vasario 16 gimnaziją V. Vokietijoje.

ITALIJOJ

— **Italų spauda** daug rašo apie Lietuvą ir daugiausia mini tikinčiųjų persekiojimą. Romos dienraštis Il Secolo d'Italia gegužės 13 (pusantro puslapio) ir 21 (du puslapiai) rašė apie Nijolę Sadūnaitę — laikraštis veda akciją jai išvaduoti. Birželio 1 laidoj dienraštis paskyrė puslapį Romui Kalantai. (Elta)

LITUANISTINIO ŠVIETIMO RŪPESČIAI

Lietuvių išeivijos ateitis didele dalimi priklausys nuo lituanistinio švietimo, jaunųjų kartų ugdymo lietuviškoje aplinkoje, joms įsąmoninant mūsų tautinės kultūros pagrindus. Lietuvių bendruomenės didžiausias rūpestis yra lituanistinių mokyklų išlaikymas, visų lietuvių vaikų subūrimas ir lituanistinių žinių įskiepijimas ateinančioms kartoms.

Lituanistiniu švietimu turi sielotis ne tik tėvai, bet ir kiekvienas išeivijos lietuvis.

Švietimo tarybos pirm. Bronius Juodelis lituanistinio švietimo problemas supranta ir į lituanistinį švietimą kreipia ypatingą dėmesį. Jis parengė tikrą studiją, kurią plačiau aptars mokytojų studijų savaitėje rugpiūčio 14-21 d. Dainavoje.

Gyvendami svetimoje aplinkoje gerai jaučiame šio krašto mokyklų įtaką į lituanistines mokyklas. Ne paslaptis, kad lituanistinių mokyklų programos, dėstymo metodai yra skirtingi nuo amerikiečių mokyklų, kuriose mokosi lietuvių vaikai. Lietuvių vaikai turi aukoti šeštadienius lituanistiniam švietimui, kai tuo tarpu amerikiečių vaikai poilsiauja. Taigi lietuvių vaikai lituanistines mokyklas lanko tėvų verčiami arba eina dėl draugų ir draugių. Didelio entuziazmo patys vaikai nerodo. Ir tai suprantama.

Švietimo taryba visas problemas norėjo aptarti su mokytojais, tėvais ir tėvų komitetais. Nemaža dalis tėvų pasisakė, kad lituanistinės mokykos būtų reformuotos. Siūlydama 10 metų lituanistinių mokyklų programą, Švietimo taryba davė ir argumentus.

Tačiau dalis mokytojų ir tėvų griežtai atmetė 10 metų programą ir siūlo palikti 12 metų lituanistinių mokyklų programas. Jie nori, kad lietuviai vaikai kuo ilgiau išliktų lietuviškoje aplinkoje ir kuo daugiau įsisavintų lituanistinių švietimo dalykus. Po tokio kurso galėtų lengviau siekti studijų ir Lit. Pedagogikos institute.

Savaime aišku, kad abu siūlymai susilauks rimtų svarstybų. Ir pokalbiai lituanistinio švietimo klausimais yra labai reikalingi. Nieko blogo neatsitiktų, jeigu Švietimo taryba paliktų dvejopą programą 10 ir 12 metų, pačią programą pritaikant prie laiko. Niekas ir niekur negalės laikytis Švietimo tarybos nustatytos raidės. Daugeliui lituanistinių mokyklų teks vietoje spręsti, kokia sistema bus geresnė ir patrauklesnė, kuri daugiau sudomins mokinius.

Nemažas rūpestis suburti visų lietuvių vaikus į lituanistines mokyklas. Juk dabar mokinių skaičius mokyklose mažėja. Toliau į užmiesčius ar į tolimesnes vietoves išsikėlę savo vaikų šeštadieniais į lituanistines mokyklas nebeatveža. Tai didelė žola augančiam lietuvių jaunimui. Garbė tiems tėvams, kurie net kelias dešimtis mylių šeštadieniais veža vaikus į lituanistines mokyklas.

LB apylinkėms ir Švietimo tarybai turi rūpėti, kad, prasidėjus mokslo metams, visų lietuvių vaikai lankytų lituanistines mokyklas. Čia reikėtų ieškoti būdų, kaip surasti šeimas, kurios tolsta nuo lietuvių tautos kamieno, kaip įtaigoti, kad jos rūpintųsi savo vaikų lituanistiniu švietimu ir auklėjimu.

Dainavos mokykloje mokytojų studijų savaitė yra rimto darbo savaitė. Čia mokytojai aptars programas, mokymo metodus, ieškos būdų, kaip lituanistines mokyklas padaryti patrauklesnėmis, kad jas noriau lankytų lietuvių vaikai. Manytina, kad ir mokinių telkimo klausimu bus paieškota geresni būdai. Į šią studijų savaitę turėtų vykti ne tik mokytojai kurie sielojasi lituanistiniu švietimu, bet ir tie kurie projektuoja švietimą pagerinti.

J. Janušaitis

Puiki dovana — bet kuria proga!

Popular Lithuanian Recipes

Suredagavo
Juozapina Daužvardienė

PATIKSLINTA IR PAGRAŽINTA LAIDA

Šiom dienom Draugo spaustuvė išleido septintą laidą šios populiarios virimo knygos. J. Daužvardienė vėl patikslino ir pagražino šią laidą naujais paruošimais.

Tai geriausia dovana naujom šeimom ar marčiom. Daugelis apdovanoja kitataučius supažindindami juos su lietuvišku maistu ir virimu. Ši knyga yra sukėlusi labai daug pasisekimo lietuvių ir kitataučių darbo vietose ir organizacijose.

Knyga yra labai gražiai įrišta ir su spalvotomis iliustracijomis. Labai patogi vartojimui.

Užsisakykite paštu:

DRAUGAS, Knygų skyrius
4545 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

Kaina $4.00. Pridėkite 25 centus pašto išlaidoms. Illinois gyventojai pridėkite 20 centų mokesčiams.

ATOSTOGAUJAT CHICAGOJE?

Amerikos lietuviai labai mėgsta lankyti gimines. Chicagoje beveik kiekvienas turi giminių.

Būdami Chicagoje, aplankykite jūsų gerąjį draugą — dienraštį DRAUGĄ, kur galima pasirinkti knygų iš didžiausio Amerikos rinkinio. Beveik visi leidėjai platina knygas per DRAUGĄ. Atvykite asmeniškai pasirinkti tą knygą, kurią seniai norėjote įsigyti. Matysite, pasijimsite į rankas, peržiūrėsite ir įsitikinsite, ar norite pirkti.

Be to, galėsite pasirinkti kokį dalykėlį iš čia esančių rankdarbių ar keramikos. Pasirinkimas tikrai didelis.

Atvykę į Chicagą, neužmirškite aplankyti DRAUGO.

Adresas: DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street, Chicago, Ill. 60629, Telefonas LU 5-9500.